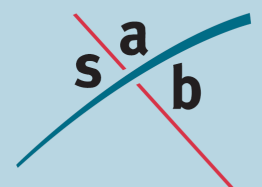

Ruimtelijke onderbouwing

Fietspad Ruige Kade

Gemeente Leiderdorp

Datum: 25 februari 2016
Projectnummer: 150116
NL.IMRO.0547.Fietspad-ON01

INHOUD

TOELICHTING

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel van het plan	3
1.2	Opbouw van de ruimtelijke onderbouwing	3
1.3	Plangebied	3
1.4	Geldend bestemmingsplan	4
2	Planbeschrijving	8
2.1	Ontstaansgeschiedenis Leiderdorp	8
2.2	Landschappelijke waarden en cultuurhistorische bebouwing	12
2.3	Bodem	12
2.4	Groen en ecologie	12
2.5	Water	13
2.6	Ruimtelijke en functionele hoofdstructuur plangebied	14
2.7	Kabels en leidingen	14
2.8	Ontwikkeling	16
3	Beleidskader	22
3.1	Algemeen	22
3.2	Rijksbeleid	22
3.3	Provinciaal beleid	27
3.4	Regionaal beleid	37
3.5	Conclusie beleidskader	40
4	Milieu en omgevingsfactoren	41
4.1	Algemeen	41
4.2	Milieu-aspecten	41
4.3	Omgevingsfactoren	50
5	Economische uitvoerbaarheid en handhaving	64
5.1	Economische uitvoerbaarheid	64
6	Procedure	65
6.1	Vooroverleg	65
6.2	Zienswijzen	66
6.3	Beroep	66

Bijlagen bij toelichting

1. Inrichtingsplan met uitvoeringsprogramma, Gemeente Leiderdorp i.s.m. Grontmeij, 2009
2. Natuurtoets ten behoeve van een nieuw voetpad langs de Ruigekade te Leiderdorp, Anteagroep, 2015
3. Archeologisch bureau- en inventariserend booronderzoek Polder Achthoven, gemeente Leiderdorp, Diachron, 2015

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het plan

De polder Achthoven is één van de originele polders van de gemeente Leiderdorp en als enige polder van Leiderdorp nog vrij goed intact gebleven. Het voor het veenweidegebied van Zuid-Holland kenmerkende open slagenlandschap is hier aanwezig. De polder heeft landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten. De gemeente heeft de wens deze kwaliteiten voor recreanten beter beleefbaar te maken en de polder toegankelijker te maken. Hiertoe heeft de gemeente een gebiedsvisie Polder Achthoven (2007) en een Inrichtingsplan met uitvoeringsprogramma Polder Achthoven (2009) opgesteld. Onderdeel van de visie is het aanleggen van een fiets- en voetpad op en langs de Ruige Kade, in combinatie met watercompensatie, deels benodigd als gevolg van de extra verharding die gepaard gaat met de aanleg van het fietspad, deels als onderdeel van de watercompensatie-opgave van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Op de Ruige Kade is nu reeds een fiets- en wandelpad aanwezig, maar deze is te smal om als volwaardig fiets- en wandelpad te functioneren. De Ruige Kade wordt daarom ingericht als voetpad; ernaast komt het fietspad te liggen.

De visie kan niet los worden gezien van het W4project; de grootschalige herstructurering van de gebieden rondom de verbrede A4. Zie hiervoor meer in detail hoofdstuk 3. Het fietspad wordt ca. 2.475 m lang, door de provincie ontwikkeld en in de fasering thans naar voren gehaald ten opzichte van het voetpad en de watercompensatie. Daar het initiatief niet (geheel) past in het geldende bestemmingsplan, dient te worden voor afgeweken voor planologisch strijdig gebruik. Dit is mogelijk door gebruikmaking van artikel 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo. Toepassing van de wetsartikel vereist een goede ruimtelijke onderbouwing. Dit document voorziet daarin.

1.2 Opbouw van de ruimtelijke onderbouwing

Deze ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de oude en nieuwe situatie. Hierbij wordt tevens aangetoond dat het plan ruimtelijk en landschappelijk inpasbaar is. De toets aan het ruimtelijke relevant beleid van de diverse overheden volgt in hoofdstuk 3 en de toets aan milieu- en omgevingsaspecten staat in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 behandelt de economische uitvoerbaarheid. Het laatste hoofdstuk tot slot gaat in op de te volgen procedure.

1.3 Plangebied

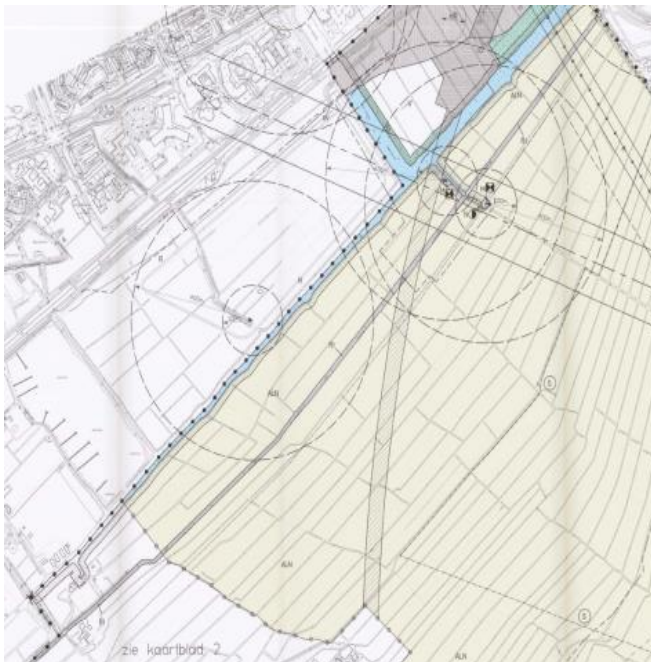
Het plangebied, of besluitgebied, omvat het tracé van het nieuw aan te leggen fietspad. Het tracé ligt direct ten oosten van de Ruige Kade. Deze begint zuidelijk bij de boerderij aan de Achthovenerweg en loopt min meer evenwijdig aan de Does door tot aan de tweede grote dwarssloot op de Does. De Ruige Kade buigt hier naar het oosten. Op onderstaande afbeelding is het plangebied globaal weergegeven: op het besluitgebied (www.ruimtelijkeplannen.nl) komt de exacte positie van het plangebied tot uitdrukking.

Globale ligging plangebied

1.4 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan Buitengebied Leiderdorp Bospolder, Doeshofpolder en Achthovenerpolder (maart, 2005) en voor een klein deel het inpassingsplan randstad 380 kV verbinding Beverwijk – Zoetermeer (Bleiswijk) zoals vastgesteld door het Rijk op 3 september 2012. De gronden hebben de bestemming AIn: Agrarisch met landschappelijke en natuurlijke waarden. Het gebruik van gronden ten behoeve van een fietspad c.q. (recreatieve) verkeersdoeleinden, is niet mogelijk binnen de bestemming.

Uitsnede bestemmingsplan Bospolder, Doeshofpolder en Achthovenerpolder; het fietspad loopt ten oosten van de grijze strook Recreatieve infrastructuur

Delen van het tracé liggen binnen zogenaamde molenbiotopen: vrijwaringscirkels rondom molens bedoeld om de vrije windvang voor molens te garanderen. Onverminderd hetgeen elders in deze voorschriften is bepaald, mag de hoogte van bebouwing binnen de op de plankaart aangeduide molenbeschermingszone niet meer bedragen dan:

- a. de hoogte van de onderste punt van de verticaal staande wiek in de 0 - 100 meter zone;
- b. $1/100$ van de afstand van het bouwwerk tot de molen, vermeerderd met de afstand van peil tot de onderste punt van een verticaal staande wiek in de 100 - 400 meter zone.

Achthovense molen

De rechthoekige strook die van noord naar zuid loopt, en het tracé doorkruist, stelt de ondergrondse spoorlijn voor. Hier geldt de bestemming ondergrondse verkeersdoel-einden railverkeer. Al hetgeen in deze voorschriften omtrent de ondergeschikte be-stemmingen, binnen de gebieden met de bestemming ondergrondse verkeersdoelein-den railverkeer is toegestaan, is uitsluitend toelaatbaar indien en voor zover zulks, gehoord de beheerder van de ondergrondse spoorlijn, verenigbaar is met het belang van de ondergrondse spoorlijn.

Het is onder meer verboden op deze gronden zonder of in afwijking van een schrifte-lijke vergunning van Burgemeester en Wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, niet zijnde bouwwerken, of werkzaamheden uit te voeren:

- het aanleggen van oppervlakteverhardingen met een grotere oppervlakte dan 50 m²;
- het afgraven of ophogen, het ontginnen of bodem verlagen van gronden met meer dan 0,3 meter, waaronder ook begrepen wordt woelen en draineren;
- het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse leidingen, constructies of ap-paratuur, met uitzondering van eenvoudige recreatieve of verkeerskundige voor-zieningen;

- het (ver)graven, verbreden en/of dempen van sloten en andere waterpartijen, het door afwateren, ontwateren of afdammen wijzigen van de grondwaterstand, voor zover de Keur van het waterschap niet van toepassing is.

(..)

De werken en werkzaamheden als voornoemd zijn slechts toelaatbaar, indien de belangen van de spoorweg daardoor niet worden of kunnen worden geschaad. Daartoe winnen Burgemeester en Wethouders schriftelijk advies in bij de beheerder van de spoorweg. In het noorden loopt een rechthoekige strook van oost naar west. Dit betreft de hoogspanningsverbinding 150 kV en de ondergrondse hogedrukgasleiding. Het aanleggen van een fietspad is verboden op basis van deze bestemmingen. Bij de Achthovenermolen tot slot, geldt een dubbelbestemming Waterstaatsdoeleinden. Geen van de bestemmingen staat de aanleg en gebruik van de gronden als een fietspad toe.

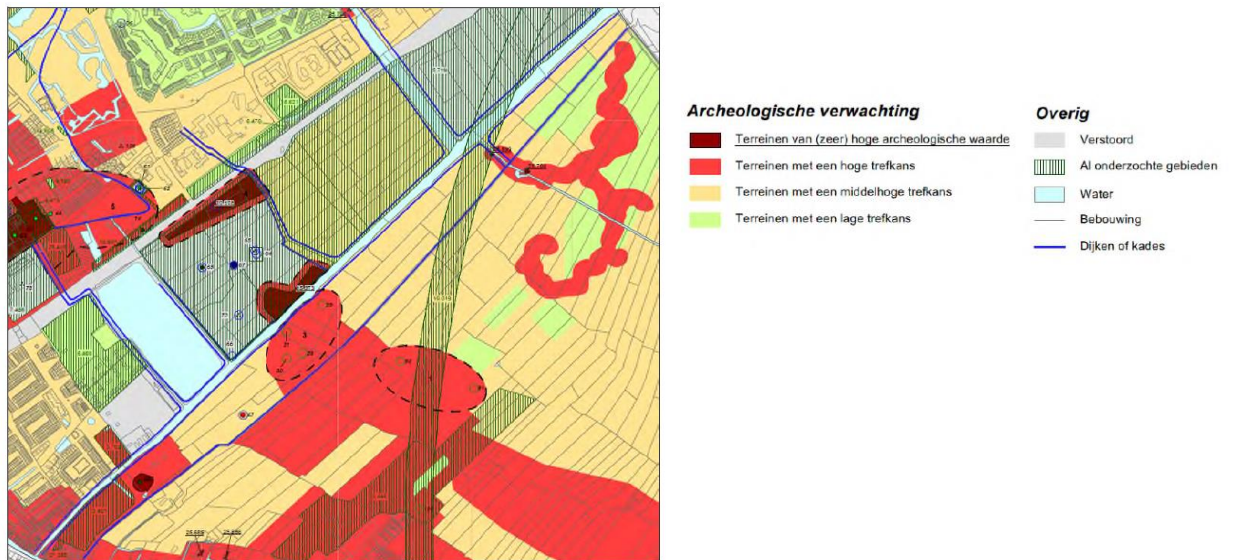
Momenteel is het bestemmingsplan Achthovenerpolder in voorbereiding. Het fietspad zal hierin worden verwerkt. Vermeld dient te worden dat de ondergrondse 150 kV verbinding is verplaatst naar het noorden en parallel daaraan een bovengrondse 380 kV verbinding wordt gerealiseerd. Ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag - met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels - uitsluitend worden gebouwd, indien het bouwplan betrekking heeft op vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte en bouwhoogte niet worden vergroot en gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering.

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- het aanbrengen van beplantingen en bomen;
- het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, ontginnen en ophogen;
- het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
- het permanent opslaan van goederen.

De verplaatste en nieuwe 380 kV verbinding zijn reeds vervat in een inpassingsplan. Er is dus ook strijd met dat inpassingsplan.

In het geldende bestemmingsplan is geen (juridisch sluitende) dubbelbestemming Archeologie opgenomen. Wel beschikt de gemeente over beleid, waarin een beleidsadvieskaart is opgenomen. Hieruit blijkt dat aan delen van het terrein een hoge trefkans, een middelhoge trefkans en een lage trefkans is toegekend. Vervolgens geldt, dat hoe hoger de trefkans, hoe lager de ondergrens waarboven archeologisch onderzoek verplicht is.

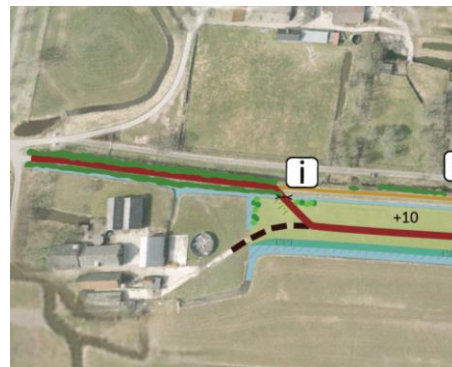

Uitsnede beleidsadvieskaart archeologie

Als volgt:

- Waarde Archeologie hoge trefkans: voor deze gebieden is een omgevingsvergunning vereist bij grondwerkzaamheden groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm.
- Waarde Archeologie middelhoge trefkans: voor deze gebieden is een omgevingsvergunning vereist bij grondwerkzaamheden groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm.
- Waarde Archeologie lage trefkans: voor deze gebieden is een omgevingsvergunning vereist bij grondwerkzaamheden groter dan 1.000 m² en dieper dan 30 cm.

Dit beleid zal in het nieuwe bestemmingsplan Achthovenerpolder juridisch bindend worden verwerkt. Er dient dus rekening mee gehouden te worden.

Op voorgaande afbeeldingen is te zien dat ten noorden van de boerderij aan de Ruige Kade/ Achthovenerweg, het tracé aantakt op de reeds bestaande Ruige Kade. Deze heeft in het bestemmingsplan de bestemming Recreatieve infrastructuur. Hier zijn fietspaden toegestaan. Op dit punt is dus geen strijd met het bestemmingsplan.

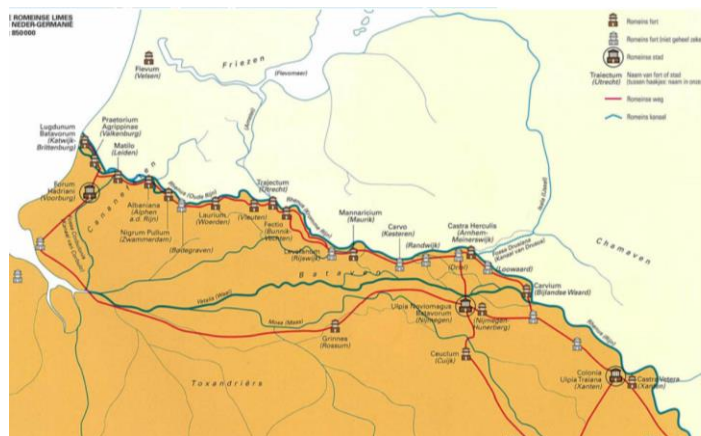
2 Planbeschrijving

2.1 Ontstaansgeschiedenis Leiderdorp

Het plangebied ligt in het buitengebied van Leiderdorp. Het buitengebied van Leiderdorp maakt onderdeel uit van de Hollandse Plassen. De Hollandse Plassen is een waterrijk veengebied. In het verleden was het een moerasgebied, dat door de beschermende werking van de strandwallen tot veen verwerd.

De vorming van het veengebied vond plaats tijdens de laatste IJstijden, die ongeveer 10.000 jaar geleden geëindigd zijn. Het smeltwater uit de Alpen werd naar zee afgevoerd, waarbij grind en zand werd meegevoerd en afgezet. Daarbij werd het grof zand door de wind uitgestoven en weer afgezet in hoge, overwegend oost- west gerichte, zandruggen. Zo zijn vanaf 8.000 voor Christus tot 20 meter hoge rivierduinen ontstaan. Omstreeks 2000 voor Christus sloot de kustlijn zich waardoor de rivieren niet meer materiaal konden afvoeren naar zee. Het westelijk deel van Nederland, tussen de oostelijke zandgronden en de duinkust, veranderde in een uitgestrekt moerasgebied waar op grote schaal veenvorming plaatsvond. Van tijd tot tijd traden de rivieren buiten hun oevers. Daardoor werd klei afgezet. Het veen werd vermengd met kleideeltjes.

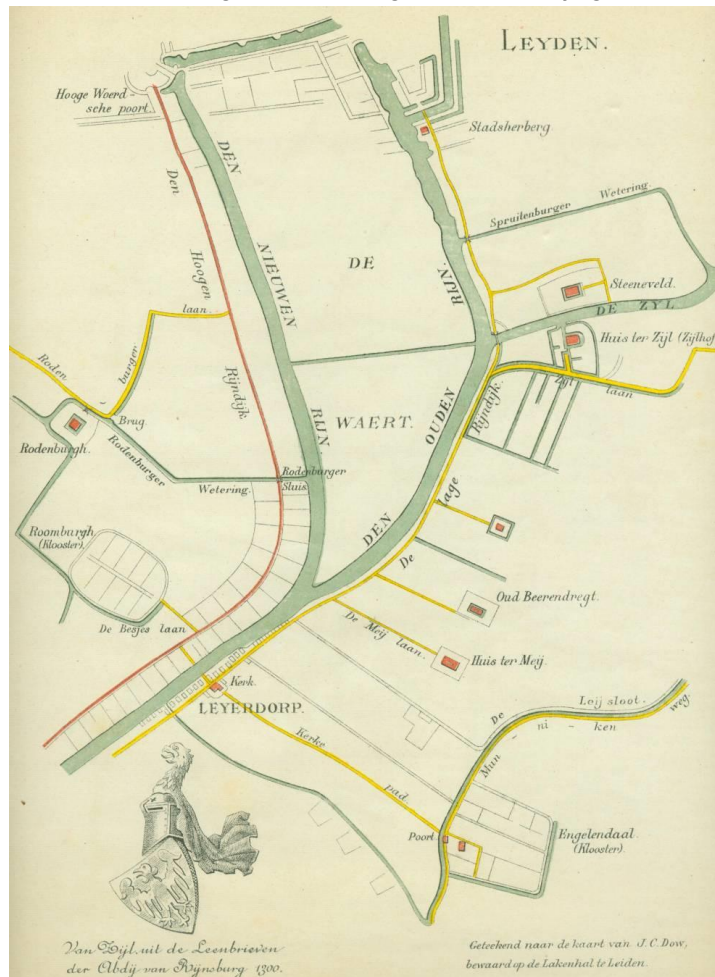
De occupatiegeschiedenis van het gebied is in wezen het verhaal van de constante strijd tegen het water. Hoewel voor de Romeinse overheersing wel sporadisch bewoning aanwezig was, heeft deze voor de vorming van het buitengebied niet of weinig invloed gehad. Zo'n 2000 jaar geleden werd de loop van de Oude Rijn onderdeel van de Romeinse Provincie Germania Inferior en vormde deze in feite de noordelijke grens van het Romeinse Rijk (Limes). De grens werd zowel als verdedigingslinie als transportader gebruikt. De linkeroever van de rivier werd een weg en op regelmatige afstand werden houten wachttorens en castella gebouwd.

Romeinse Limes

Na een periode van Romeinse overheersing vestigden de eerste bewoners vestigen zich vanaf ca. 800 na Christus op de strandwallen en op de oeverwallen langs de rivieren. In de Vroege Middeleeuwen ontstaat op de oeverwal langs de huidige Oude Rijn de nederzetting die nu Leiderdorp wordt genoemd. Dit gebeurt op de locatie waar momenteel de tennisbanen (bij de Hoogmadeseweg) liggen. Op de hoger gelegen oeverwal komt er steeds meer agrarische bebouwing. De vrije boerengemeenschappen ontginnen het lager gelegen veenklegebied ten behoeve van de akkerbouw. Zo ont-

staat er hier een verkaveling van akkerland en ontwateringsloten die loodrecht op de aanwezige waterlopen staan. De oudste ontginningen zijn erg onregelmatig van vorm; blokken en stroken die de natuurlijke waterlopen volgen. Zie navolgende afbeelding. Zowel de afdamming van de Rijn als het graven van de Does boden de voorwaarde voor een verdere groei van de agrarische bedrijvigheid.

Getekend naar kaart J.C. Dow, ca. 1300

2.1.1 15^e tot en met 18^e eeuw: Polders, nijverheid en buitenverblijven

Om het land tegen overstromingen te beschermen wordt vanaf de 15^e eeuw de Ommedijk aangelegd, een dijk haaks op de Oude Rijn. De bebouwing neemt toe en concentreert zich vanaf deze tijd zowel langs de Ommedijk als langs de Oude Rijn. In de vijftiende en zestiende eeuw bloeide ook de nijverheidssector aan de Oude Rijn op en groeit de nederzetting verder. Hierin was een grote rol weggelegd voor de steen- en pottenbakkerijen waarin de afgezette klei uit het omringende landschap werd verwerkt. In 1664 wordt de aanleg van het Jaagpad voltooid zodat er een belangrijke verbinding via trekschuiten tussen Leiden en Utrecht mogelijk is.

Tijdens de Franse revolutie veranderde de bestuurlijke organisatie weer; in 1795 werd Leiderdorp een zelfstandige gemeente. In de 17^e en 18^e eeuw betrokken veel rijke Leidenaars een buitenverblijf in Leiderdorp. Verder stond het gebied rondom Leiden in deze tijd bekend als 'Tuin van Holland' door de vele groenten- en fruitkwekers. Samengevat ontstaan er in de periode van de 15^e eeuw tot en met 18^e eeuw dus naast

de boerderijen tal van andere bouwvormen zoals bedrijven, steenbakkerijen, kwekerijen, arbeiderswoningen en buitenverblijven.

De meeste veenontginningen hebben plaatsgevonden tot en met de 13^e eeuw. Het landschap heeft sindsdien in grote lijn zijn vorm behouden. Waar de eerste ontginningen grillig verliepen, zijn de latere gebieden systematischer ingepolderd, veelal door molens. De verkavelingen werden rationeler van aard. Omdat vanuit een basis moest worden ontgonnen, vaak een oeverwal of strandwal. Deze grond lag hoger en was geschikt voor bebouwing. De boerderijen staan en stonden dan ook doorgaans op de oeverwallen of strandwallen om zoveel mogelijk boerderijen landbouwgrond te geven, werd de benodigde oppervlakte in de lengte gezocht. Hierdoor kwamen er smalle, maar lange kavels. De kenmerkende opstreckende strokenverkaveling, met smalle kavels die zeer regelmatig door haaks op de ontginningas staan onderbroken worden, is zo ontstaan. Later, in de 16^e eeuw werd uit het veen turf gewonnen. Hierdoor daalde de bodem en moesten opnieuw drooggemalen worden. Zowel de afdamming van de Rijn als het graven van de Does boden de voorwaarde voor een verdere groei van de agrarische bedrijvigheid.

De Achthovenerpolder is een voorbeeld van zo'n polder waarvan de geschiedenis tot de Middeleeuwen valt te herleiden. De polder kent een vrij regelmatige verkaveling. De droogmaking is vanuit de oeverwal van de Oude Rijn verlopen. De Achthovenerpolder is vernoemd naar een redelijk geclusterde bebouwingsenclave van 8 hofsteden langs de Oude Rijn, die gezamenlijk als buurtschap 'Achthoven' bekend stonden. Deze zijn: Lindenhof, den Boomgaard, Dijkzicht, Spekstede, Bouwlust, Hoogcraen, Agthooven en Ringgraaf. Het slotenpatroon -met daartussendoor lange, opstreckende kavels- is nog altijd aanwezig. De polder is zeer open van karakter. Verspreid in het gebied komen nog geriefhoutbosjes voor, de zogenaamde houtwallen. De polder wordt deels omsloten door de Ruige Kade. Vanaf hier vond de bemaling plaats, via molens. Daarvan is nu nog de Achthovensemolen en de Doesmolen aanwezig. De Achthovensemolen ligt nabij het plangebied en is een wipmolen uit 1893. De molen ligt ten zuiden van de Does aan de Ruige Kade. De vorige molen die hier stond was ook een wipmolen uit 1627 en is in 1892 door brand verwoest. De molen kan bij te groot waterbezwaar als reservegemaal worden ingeschakeld in de polderbemaling.

Ruigekade, zuidelijk (r) en noordelijk (l)

Hoewel het primaire gebruik altijd agrarisch is geweest (turfwinning en nu veehouderij) is langs de Oude Rijn een wat gevarieerder beeld ontstaan. De Oude Rijn vormde een geschikte aanvoerroute voor grondstoffen en er kon eenvoudig producten verscheept worden, onder meer naar het naburige Leiden. De aanleg van het jaagpad in 1665 versterkte deze functie alleen maar, de bereikbaarheid tussen Utrecht en Leiden werd teruggebracht tot 8 uur per trekschuit.

Het jaagpad ter hoogte van de oude pannenfabriek van Koning aan de Hoofdstraat

Op navolgende topografisch atlas uit 1876 zijn onder meer steenbakkerijen en pannenbakkerijen te zien. Deze wat meer bedrijfsmatige en massieve vorm van bebouwing, alsook de ligging aan de Oude Rijn en de nabijheid tot Leiderdorp en Leiden heeft uiteindelijk geleid tot de komst van zwaardere industrie. Later is aan beide zijden van de Oude Rijn zwaardere industrie gevestigd.

Topografische atlas, 1876

Voor kleine en grote bedrijvigheid is vervoer te water over het algemeen geen onderscheidende vestigingsfactor meer. De kleine, ambachtelijke bedrijvigheid is in de 20^e eeuw is waarschijnlijk hierdoor geleidelijk nagenoeg geheel verdwenen. Hier is over het algemeen de woonfunctie voor in de plaats gekomen.

Na de oorlog vindt er op grotere schaal bebouwing plaats rond het oorspronkelijke Leiderdorp. De industrie ontwikkelt zich goed, het omliggende landelijk gebied wordt langzamerhand volgebouwd en de verkeersdrukte neemt toe. De rijksweg A4 wordt halverwege de jaren vijftig aangelegd. De eerste grote uitbreidingen vinden parallel aan de Oude Rijn plaats, tussen de Kerkwijk en het oude Doekswartier. In de periode tussen 1960 en 1980 ontstaan er ook in andere delen van Leiderdorp uitbreidingen.

De noordzijde en westzijde van het dorp worden nu bebouwd en het kenmerkende polderlandschap van Leiderdorp neemt, behoudens de Achthovenerpolder, steeds verder in omvang af.

2.2 Landschappelijke waarden en cultuurhistorische bebouwing

Het plangebied behoort tot het slagenlandschap bestaande uit veenweiden. De veenweiden zijn kenmerkend voor Zuid-Holland. Ze bestaan soms al duizend jaar en zijn ontstaan op basis van menselijke ingrepen in de veenondergrond en de waterhuishouding. Karakteristiek zijn de verschillende (onregelmatige) verkavelingspatronen met smalle kavels en veel sloten met hoog waterpeil en de aanwezigheid van kades, openheid, grasland, vee en (weide) vogels. Het zijn internationaal de best bewaarde cultuurlandschappen die zijn ingericht voor de landbouw. Veel van deze kenmerken zijn ook in het plangebied, gelegen in de Achthovenerpolder, aanwezig.

De Achthovenerpolder kenmerkt zich door een grote mate van openheid, lange, opstreckende kavels met een grasvegetatie die door slootjes van elkaar worden gescheiden. De rust die hier beleefd kan worden is een tweede waarde. Het zicht op molens (de Achthovenmolen, de Kalkpoldermolen en de Doesmolen) verhoogt de beleevingswaarde van het gebied. De Ruige Kade vormt een cultuurhistorisch waardevol element, als begrenzing van de Achthovenerpolder. De Ruige Kade wordt aan weerszijden door twee smalle slootjes begeleid en op enkele plaatsen door wat hoogopgaande beplanting, zoals wilgen. De Ruige Kade kent een scherp en duidelijk zichtbaar hoogteverval naar de polder die te meer goed beleefd kan worden door de geringe breedte van de kade.

Karakteristieke molens bepalen het ruimtelijk beeld (Doesmolen en Kalkpoldermolen)

2.3 Bodem

De ondiepe bodem is uit veen- en zeekleigronden opgebouwd. De ondergrond heeft ter plaatse van de veengronden een zeer hoge zettingsgevoeligheid. Ook de zettingsgevoeligheid van de rivier- en zeekleigronden is hoog. De zettingsgevoeligheid in de omgeving van de Oude Rijn is relatief gering, omdat de ondergrond reeds op geringe diepte zandig is ontwikkeld.

2.4 Groen en ecologie

Het plangebied is een belangrijk weidevogelgebied voor zowel algemene als meer kritische vogelsoorten. De drassige graslanden worden bezocht door aanzienlijke aantallen overwinteraars. Grutto, tureluur en kievit komen allen voor.

Daarnaast komen ook verschillende watervogels als meerkoeten, eenden, zwanen en ganzen voor. Het grasland biedt een geschikt biotoop voor algemeen voorkomende zoogdieren en amfibiesoorten. De voorkomende fauna betreft onder andere diverse vleermuizen, broedvogels, watervogels (Lepelaar, Smient), amfibieën (kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, groene kikker) en insecten. Zwaar beschermde zoogdieren, amfibie- en reptielsoorten worden hier op basis van het aanwezige, intensief beheerde biotoop in combinatie met de eisen die de soorten aan hun habitat stellen niet verwacht. Mogelijk kunnen vleermuizen incidenteel foerageren boven het grasland en bij de hoog opgaande vegetatie langs de Ruige Kade en mogelijk de watergangen.

De graslanden zijn qua flora tamelijk soortenarm en bieden gezien het intensieve karakter ook niet echt een goede basis voor een gevarieerde plantenrijkdom. Waar het grondgebruik minder intensief is komen soorten van vochtige tot natte, tamelijk voedselrijke tot voedselrijke, bodems voor. De oevervegetaties zijn tamelijk soortenrijk, terwijl de slootvegetaties over het algemeen goed ontwikkeld zijn en een redelijke tot goede waterkwaliteit kennen. De oevervegetaties bieden ook een goede basis voor watervogels. In de sloten komen modderkruipers, stekelbaarzen en diverse kikkersoorten voor.

2.5 Water

Het buitengebied van Leiderdorp maakt deel uit van het watersysteem van de Oude Rijn. Het Hoogheemraadschap van Rijnland beheert het boezemwater en is in het hele gebied verantwoordelijk voor het kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater. Het Hoogheemraadschap van Rijnland is verantwoordelijk voor het kwantiteitsbeheer in de polder en voor het beheer van de kaden gelegen tussen polder en boezem.

De voorkomende grondwatertrap in het plangebied is Grondwatertrap III met een GLG (gemiddelde laagste grondwaterstand) van 80 tot 120 cm - mv. en een GHG (gemiddelde hoogste grondwaterstand) van <40 cm - mv. Aan de noordwest kant van het nieuw te realiseren fietspad liggen overige watergangen van het hoogheemraadschap van Rijnland. Het tracé kruist twee primaire watergangen, nabij de Achthovense Molen en ongeveer 300 meter verder naar het zuiden. Het plangebied is weergegeven op de leggerkaarten oppervlaktewater 94 en 110. Het gebied ten zuidoosten van de Ruigekade is gelegen binnen peilvak OR-3.10.1.1 met zomerpeil NAP -1,85 m en winterpeil NAP -1,95 m.

Waterkeringen

Het deel van het tracé dat op de Ruige Kade ligt ten zuiden van de Achthovense Molen betreft een waterscheiding (scheiding tussen peilvakken), het deel van de Ruige Kade ten noorden van de Achthovense Molen heeft geen status. Het tracé kruist op een drietal locaties een boezemkering: nabij de Achthovense Molen, nabij de Doespolderkade en nabij de Achthovenerweg.

Beschermingsgebieden

Het plangebied voor het tracé van het fietspad is niet gelegen binnen een grondwaterbeschermingsgebied.

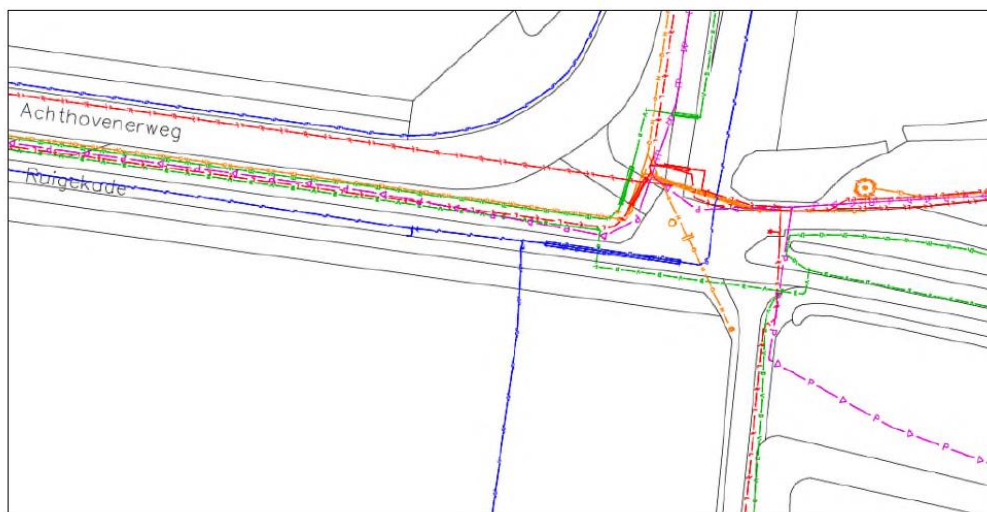
2.6 Ruimtelijke en functionele hoofdstructuur plangebied

De Ruige Kade bepaalt de structuur van het plangebied. Het aan te leggen fietspad volgt immers dat tracé. De graslanden zijn agrarisch in gebruik, voornamelijk in de vorm van grasland (beweiding door veelal koeien en schapen). De Ruige Kade is nu een verhard fiets- en voetpad dat recreatief wordt gebruikt. Recreatie om Polder Achthoven komt vooral voor in de vorm van fietsen, wandelen en skeeleren over de Ruige Kade. Buiten het broedseizoen wordt er gewandeld over het boerenlandpad door de polder. Ook de boezemwaterweg om de polder heeft een belangrijke recreatieve functie, zowel uit oogpunt van oeverrecreatie (viswater) als waterrecreatie (vaarwater, schaatsroute). Intensieve vormen van recreatie (zoals campings en dergelijke) komen niet in het plangebied voor. Potentiële attractiepunten bevinden zich aan de randen van de polder. Het betreft met name de molens en het HSL-centrum. Recreatie in de polder Achthoven is dan ook vooral een verhaal over routes en netwerken met een extensief recreatief gebruik. Het verder ontsluiten van de polder voor meer intensieve vormen van recreatie (speel- en ligweiden of camping bijvoorbeeld) staat op gespannen voet met de natuurwaarden in de polder (in de vorm van verstoring van weidevogelhabitat) en cultuurhistorie (doorsnijding van percelen).

2.7 Kabels en leidingen

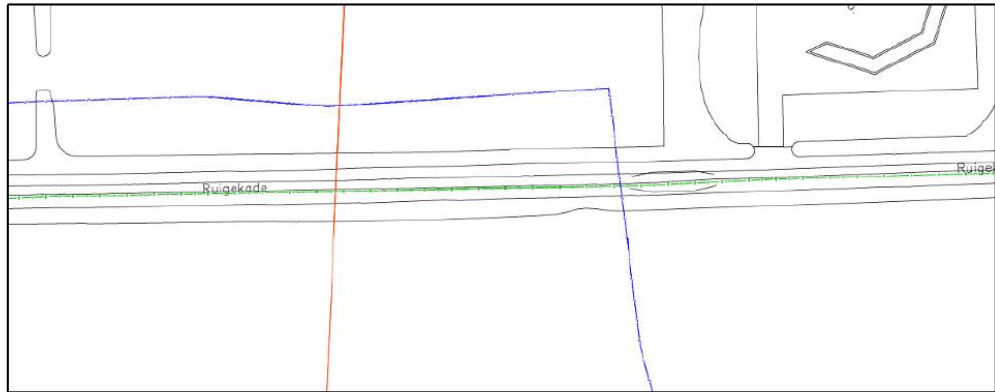
In de bestaande situatie zijn onder (of net naast) de bestaande fietsvoorziening kabels ten behoeve van data gesitueerd en, parallel aan de Achthovenerweg, is ook een waterleiding gesitueerd onder de fietsvoorziening. In de gronden waar het voetpad gesitueerd wordt zijn geen kabels en leidingen parallel aan het tracé gesitueerd. Wel kruisen een aantal kabels en leidingen het plangebied. De zijn kabels en leidingen die gekruist worden, zijn puntsgewijs als volgt:

1. Ter hoogte van de Achthovenerweg kruist het tracé een waterleiding;
2. Ter hoogte van de Achthovenerweg kruist het tracé een gasleiding van Gasunie (begint op de locatie waar het tracé ongeveer gesitueerd is);
3. Ter hoogte van de Achthovenerweg kruist het tracé een persleiding;
4. Ter hoogte van de Achthovenerweg kruist het tracé kabels ten behoeve van data;
5. Ter hoogte van de Achthovenerweg kruist het tracé een laagspanningskabel;

Kabels en Leidingen ter hoogte van de Achthovenerweg (punten 1 t/m 5)

6. Ter hoogte van de luchtschacht van de HSL kruist het tracé een gasleiding;
7. Ter hoogte van de luchtschacht van de HSL kruist het tracé een waterleiding;

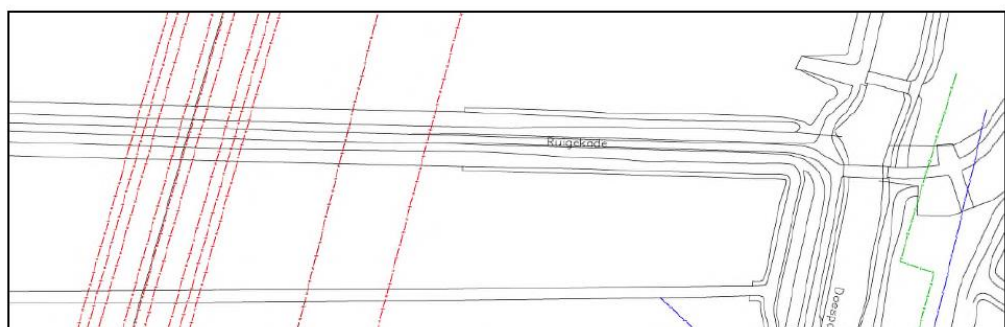
Kabels en Leidingen ten zuiden van de Achthovense molen (punten 6 en 7)

8. Ter hoogte van de Achthovense molen kruist het tracé kabels ten behoeve van data;
9. Ter hoogte van de Achthovense molen kruist het tracé een laagspanningskabel;

Kabels en Leidingen ter hoogte van de Achthovense molen (punten 8 en 9)

Ten zuiden van de Doespolderwatering kruisen hoogspanningskabels het tracé.

Kabels en Leidingen ter hoogte van de Doespolderwatering (punt 10)

Op 10 locaties worden kabels en leidingen gekruist. Er is en wordt overleg gevoerd met de leidingbeheerders teneinde tot een goede afstemming te komen.

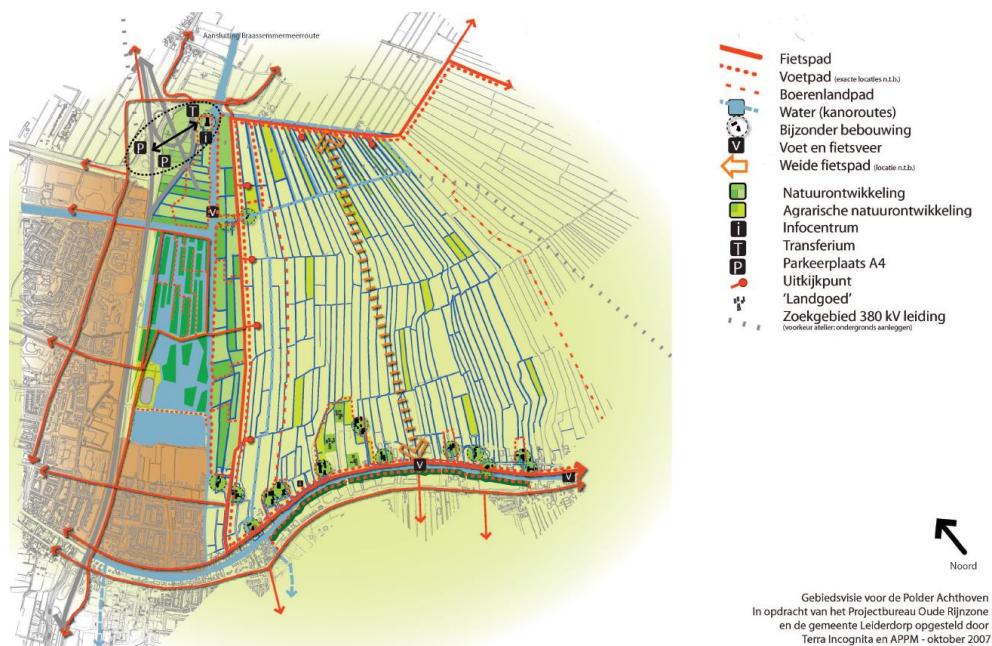
2.8 Ontwikkeling

De boeren blijven de belangrijkste dragers van de Achthovenerpolder. De landbouw blijft een economisch vitale bedrijfstak in het gebied, doordat het landschap toenevende schaalvergroting goed kan opvangen en de grond een goede opbrengst genereert. De komende 10 à 15 jaar komt naar verwachting in de polder nog rond de 100 à 120 hectare cultuurgrond vrij bij huidige oudere ondernemers, die met het bedrijf zullen stoppen. De vrijkomende grond biedt perspectief voor de overblijvende melkveebedrijven die zich richten op schaalvergroting om het inkomen op peil te houden. Het agrarisch natuurbeheer zal in de polder een belangrijke poot onder de bedrijfsvoering kunnen zijn.

Om de huidige kwaliteiten van het groene en open landschap van de Polder Achthoven te behouden, is een actieve aanpak nodig. Niets doen biedt onvoldoende garantie dat het landschap met zijn huidige kwaliteiten op termijn behouden blijft. De inrichtingsmaatregelen zijn erop gericht de toekomstwaarde van de polder voor agrariër en stedeling te vergroten. Momenteel kan de stedeling niet vanuit de polder genieten van het landschap, maar slechts vanaf de rand. De stedeling heeft hierdoor te weinig oog voor de waarde die de polder heeft voor de leefbaarheid van het stedelijk gebied. Dat kan hem onverschillig maken over de toekomst van de polders. Als de belevingswaarde wordt versterkt, zal de stedeling opkomen voor het belang en het behoud van de polder bij toekomstige ontwikkelingen.

De agrarische functie van de Achthovenerpolder is evident, zoals eerder aangegeven. Naast verbrede landbouw met onder andere natuurbeheer, vormt ook het recreatieve medegebruik een goede basis voor het versterken van de toekomstwaarde van de polder.

Om deze reden heeft de gemeente een gebiedsvisie voor de Achthovenerpolder vastgesteld. Uit de gebiedsvisie van de gemeente Leiderdorp komt voor de Polder Achthoven naar voren dat de polder groen en open moet blijven, met een raamwerk van wandel en fietspaden door de polder heen. De Ruige Kade is aangemerkt als onderdeel van het fiets- en wandelpadnetwerk (zie navolgende afbeelding). Via het fiets- en wandelnetwerk worden relaties gelegd met het dorp. De polder moet vanuit het dorp beter bereikbaar worden. Deze doelstelling kan daarom niet los gezien worden van het W4 project, zie verder deze paragraaf. Via de Ruige Kade is aansluiting op de Achthovenerweg in het zuiden en de Braassemeerroute en de provinciale weg N446 richting Hoogmade en Alphen aan de Rijn in het noorden.

Uitsnede gebiedsvisie Polder Achthoven

Ter concretisering van de visie is daarna een Inrichtingsplan met uitvoeringsprogramma Polder Achthoven - Gemeente Leiderdorp (2009) vastgesteld. Deze is als bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd. Het inrichtingsplan voor de Polder Achthoven vormt samen met het inrichtingsplan voor de Boterhuispolder de invulling van de Groenstructuur in de Leidse Regio voor het grondgebied van de gemeente Leiderdorp. Hiermee wordt het beleid van de Provincie Zuid-Holland en het Rijk gericht op een duurzame open en groene invulling van deze polders geoperationaliseerd. Naast de agrarische functie worden deze gebieden toegankelijk gemaakt voor extensieve recreatie voor de stedeling. In groter verband maken de inrichtingsplannen voor de Polder Achthoven en Boterhuispolder deel uit van de verbinding Groen Blauwe Slinger - Plassengebied – Duinzone. In regionaal perspectief sluiten de plannen aan op de Regionale Structuurvisies van Holland Rijnland en op de visies voor achtereenvolgens Land van Wijk & Wouden, Hollandse Plassengebied (Plas & Woude) en Oude Rijn Zone. De focus ligt op de verbetering van de kwaliteit in de verbinding stad – land.

Het verbeteren van de toekomstwaarde van de polder kan plaatsvinden door:

Extensief recreatief medegebruik te stimuleren

Wandelen en fietsen doet vrijwel iedereen in Nederland. Deze activiteiten zijn bij uitstek ook geschikt om een gebied te verkennen en te beleven. Ze zijn in zekere zin weersafhankelijk (bij storm en regen minder populair) en kunnen het hele jaar door worden beoefend. Kanoën is een wat meer specifieke activiteit, wordt door minder mensen beoefend. Tegelijkertijd is kanoën ook een vorm van actieve ontspanning en geeft het vanaf het water een bijzondere kijk op het omringende landschap. Zoals gezegd in de huidige situatie is de Polder Achthoven vrijwel niet toegankelijk. De polder kan alleen vanaf de rand worden beleefd via de Ruige Kade en voor wandelaars vanaf het boerenpad dwars door de polder. Het inrichtingsplan voorziet onder meer een verbetering van de Ruige Kade aan de Achthovenerweg.

De Ruige Kade (in eigendom van Provincie Zuid-Holland) wordt momenteel benut door fietsers, wandelaars, trimmers en skeelers. Het asfaltpad op de kade is te smal, waardoor er conflictsituaties optreden tussen de verschillende types gebruikers. Het inrichtingsplan omvat verbreding van de Ruige Kade met een vrijliggend half verhard voetpad. Vanaf de Ruige Kade is een fietspad (verhard) gepland door het natuurontwikkelingsgebied richting De Does. Dit betreft de percelen in zuidelijke richting tot aan bebouwing aan de Ruige Kade, als ook de percelen in noordelijke richting tot aan grens plangebied.

Vanaf de Ruige Kade zijn enkele observatiepunten opgenomen die zicht geven op de polder, zonder dat deze zelf hoeft te worden betreden. Tevens is een kanoroute door een deel van de polder voorgesteld. De fiets-, wandel- en kanoroute hebben aansluiting op routes in de omgeving. In dit verband zijn ook het voetveer over de Does en het pontje over de Oude Rijn als maatregelen opgenomen.

Het inrichtingsplan voorziet in de voldoende watercompensatie voor de aan te leggen fiets- en voetpaden. Zo worden de watergangen die voor de kanoroute worden ingericht verbreed. Tevens wordt in het gebied natte natuur gerealiseerd. Bij de situering van de paden is rekening gehouden met de weidevogels. Bovendien worden de paden dwars door de polder in het broedseizoen afgesloten. Daarnaast is herplant van bomen langs de Ruige Kade voorzien.

Agrarisch natuurbeheer te stimuleren

Agrarisch natuurbeheer mag zich verheugen in een toenemende belangstelling vanuit de landbouw, de overheid en maatschappelijke organisaties. Agrarisch natuurbeheer omvat activiteiten van boeren gericht op het behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Veelal krijgen de boeren een vergoeding voor deze activiteiten. Agrariërs kunnen bijdragen aan de versterking van natuurwaarden door slootkantenbeheer, rietaanplant, uitgesteld maaien en vernatting in delen van de polder. Door lage delen als natuurgebied te beheren ontstaat een foerageergebied voor diverse vogelsoorten. Door het uitgesteld maaibeheer wordt niet alles in één keer gemaaid, maar in fasen, zodat in mei en juni percelen met lang gras overblijven. Zo ontstaat een gevarieerd weideland voor de grutto en andere weidevogels. Het mozaiek bestaat uit (combinaties van) de volgende maatregelen: plas-draspercelen in het vroege voorjaar, strokenbeheer bij stalvoeding, nest- en kuikenbescherming, langzaam maaien en schudden.

Natte natuur te ontwikkelen

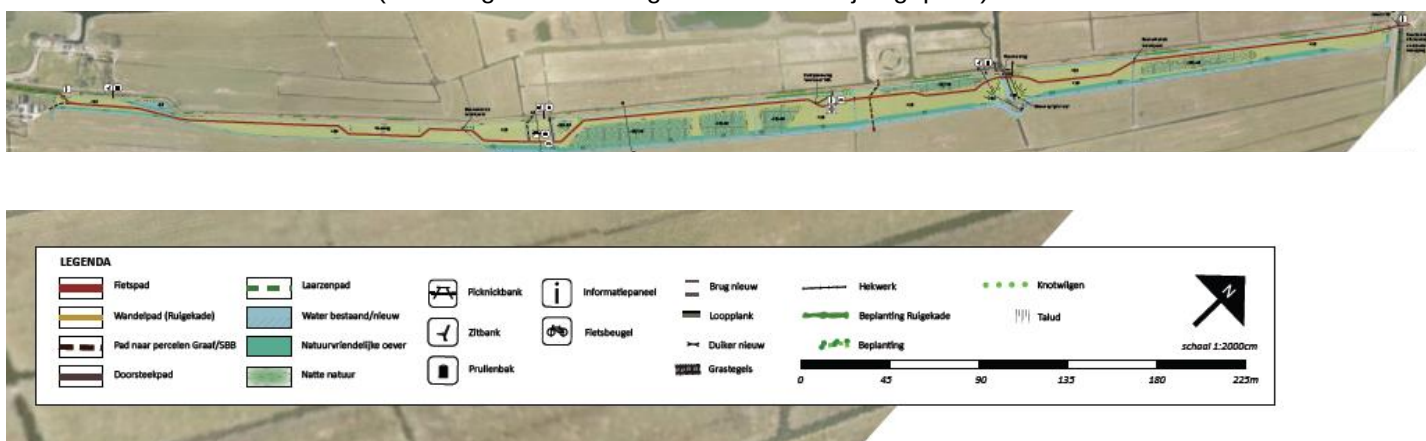
Natuurontwikkeling kan prima samengaan met mogelijkheden om water vast te houden. Ruimte geven aan water en aansluiten bij natuurlijke processen draagt immers bij aan bescherming en verbetering van natuur en aan beperking van de gevolgen van overstroming en droogte. Bij vernatting zou gestreefd moeten worden naar het blokkeren van de drainage in plaats van het aanvoeren van water van elders. Door herstel van de sponswerking van het landschap wordt het water veel meer verspreid en gelijkmatiger afgevoerd, hetgeen de natuur- en milieukwaliteit ten goede komt. De percelen tussen de Does en de Ruige Kade worden ingericht als natte natuur.

Water te realiseren

Volgens de richtlijnen van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) zou de polder voor 15% uit open water moeten bestaan om de opgave op te lossen bij huidig agrarisch gebruik. Momenteel bestaat de polder uit 7% water. In de concept Regionale Structuurvisie 2020 (Holland Rijnland, 2008) is de vernatting van de noordkant van de polder Achthoven aangegeven. In de huidige situatie zijn dit de natste percelen van de polder. Het omzetten van deze percelen in een plas-drassituatie (natuurontwikkeling) zal een deel van de wateropgave op kunnen lossen, aangezien dat ook een functieverandering van het grondgebied inhoudt. Echter, in het overige deel van de polder zal dan ook nog een en ander moeten gebeuren (bijvoorbeeld verbreden watergangen) om de opgave volledig op te lossen. Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft niet een strikte eis hoe de wateropgave opgelost zou moeten worden, zolang de veiligheid en kwaliteit gewaarborgd blijven.

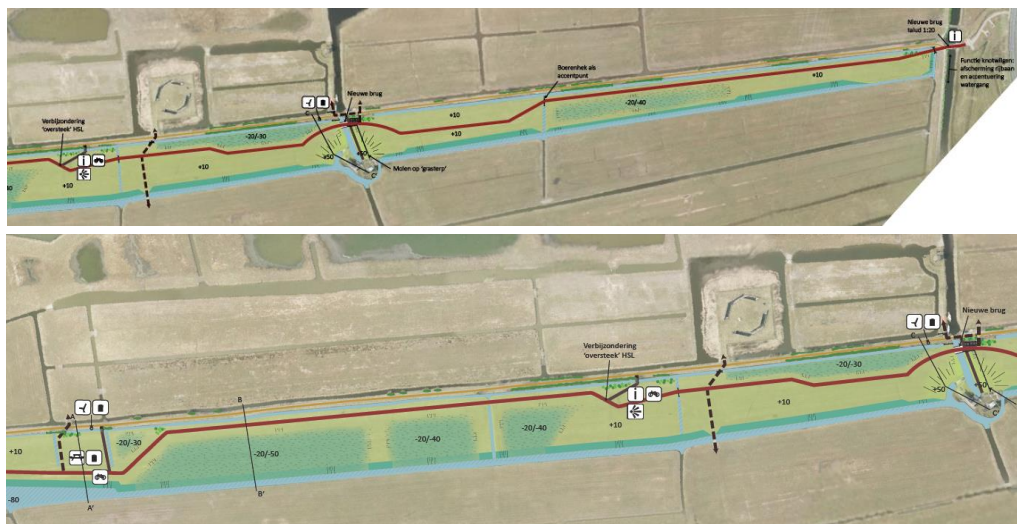
In het kader van het voorliggende inrichtingsplan zijn voorstellen opgenomen voor het recreatief medegebruik in de vorm van mogelijkheden voor fietsen, wandelen en kanovaren, alsmede voor natuurontwikkeling in de zone tussen Ruige Kade en de Does. Deze maatregelen dragen voor een belangrijk deel bij aan de oplossing voor de wateropgave.

Een en ander heeft geleid tot een ontwerp voor de Ruige Kade en fietspad, zie navolgende afbeelding. In de technische uitwerking kan het ontwerp hier overigens van verschillen (in ieder geval worden geen hakhoutbosjes geplant).

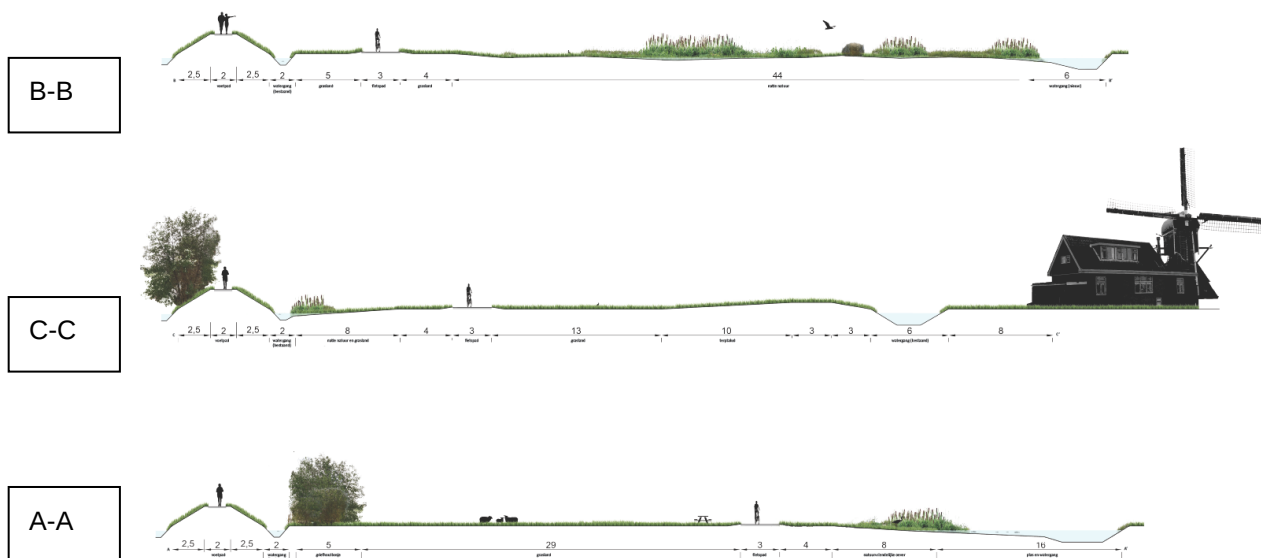

Bij de Achthovenerweg vindt vlak na de boerderij een aftakking van de Ruige Kade plaats voor het fietspad. Op gezette plaatsen komt een picknickbank, een informatiepaneel of een boerenhek. De Ruige Kade wordt op enkele plaatsen door knotwilgen begeleid. Op twee plaatsen komt een nieuwe fietsbrug: één ter hoogte van de Achthovense molen en één ter hoogte van de aansluiting op de Doespolderkade.

Het fietspad wordt 2.475 m lang en 3 m breed. Dieper de polder in, komt ter compensatie van de extra verharding natte natuur en een nieuwe watergang. Zie navolgende dwarsdoorsneden. Op navolgende dwarsdoorsneden zijn ook geriefbosjes (hakhout) afgebeeld. Deze komen er evenwel niet, aangezien deze de openheid zouden aantasten.

Dwarsdoorsneden

Geconcludeerd wordt dat het nieuwe fietspad een waardevolle recreatieve toevoeging is. Het gebied wordt beter bereikbaar voor de fietser. Bovendien kan de Ruige Kade zelf ook beter gebruikt worden als voetpad. Het geheel krijgt een landschappelijk zorgvuldige inpassing, passend bij de karakteristieken van het gebied. Het agrarische productiepotentieel van het gebied wordt niet onevenredig aangetast door het initiatief. Ook de vrije windvang van de molens wordt niet onevenredig aangetast; de brug bij de molen wordt slechts ca. 1 m hoog. Het gaat concluderend om een ruimtelijk gewenst initiatief.

In navolgende hoofdstukken wordt getoetst of het initiatief past binnen het ruimtelijk beleid van diverse overheden en of het plan uitvoerbaar is.

3 Beleidskader

3.1 Algemeen

Aan ieder bestemmingsplan(lees: ruimtelijke onderbouwing) ligt een aantal uitgangspunten ten grondslag ten aanzien van de inrichting van de omgeving. Deze uitgangspunten vinden hun grondslag in algemeen (gemeentelijk) beleid. Ook is er beleid op deelaspecten ten aanzien van bijv. wonen, detailhandel, groen, welzijn etc. dat voor een ruimtelijk plan als het bestemmingsplan van belang is. Dit gemeentelijk beleid ten aanzien van de inrichting van het gemeentelijk gebied, heeft gestalte gekregen mede op grond van ruimtelijk beleid van hogere overheden, zoals het rijk en de provincie. Ook het beleid van het Hoogheemraadschap ten aanzien van waterbeheer en veiligheid speelt een rol.

Provinciaal en gemeentelijk beleid en het beleid van het hoogheemraadschap zijn ieder op hun beurt weer een vertaling van de meer abstracte regie op nationaal niveau, het rijksbeleid. Rijks- en provinciaal ruimtelijk beleid, worden hierna kort uiteengezet. Het gemeentelijk beleid, dat de achterliggende gedachten van het plan vormt, komt daarna aan de orde. Het beleid van hoogheemraadschap en gemeente met betrekking tot het aspect water is in een separate paragraaf in hoofdstuk 4 opgenomen, als onderdeel van de watertoets.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)*

Deze visie heeft als doel een concurrerend, bereikbaar, leefbaar & veilig Nederland tot en in 2040 te realiseren en is in 2012 vastgesteld. De visie is vernieuwend in de zin dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden worden. De structuurvisie vervangt dan ook (onder meer) zowel de structuurvisie Randstad 2040 en de Nota Ruimte als bijvoorbeeld de Nota Mobiliteit. De SVIR is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer vastgesteld en is op 13 maart 2012 in werking getreden.

De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economisch structuur van Nederland;
2. Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Richting 2040 worden ambities geformuleerd: rijksinvesteringen zijn in dit verband slechts een van de instrumenten die worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van de rijksambities.

Bij de uitwerking van de doelstellingen worden “nationale belangen” onderscheiden (13 in totaal). Voor de verwezenlijking c.q. behartiging van deze belangen worden rijksinstrumenten ingezet. Voor het overige kan de sturingsfilosofie van de visie als decentraal worden omschreven waarbij de ruimtelijke ordening zoveel mogelijk naar provincies en gemeenten wordt gebracht. Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschappen laat het Rijk bijvoorbeeld over aan de provincies en gemeenten (Het Rijk benoemt nog rijksdoelstellingen gericht op een goed werkende woningmarkt voor heel Nederland. Alleen in de stedelijke regio's rond de mainports zoals Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a. zal het Rijk afspraken maken met decentrale overheden over de programmering van verstedelijking).

De volgende nationale belangen worden benoemd:

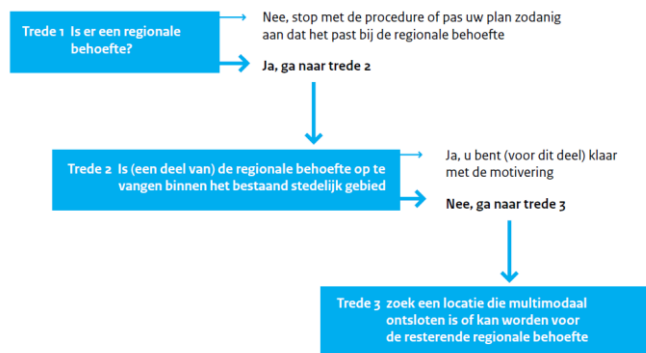
- Nationaal belang 1: een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
- Nationaal belang 2: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
- Nationaal belang 3: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
- Nationaal belang 4: Efficiënt gebruik van de ondergrond;
- Nationaal belang 5: Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
- Nationaal belang 6: Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor en vaarweg;
- Nationaal belang 7: Het in stand houden van de hoofdnetwerken van weg, spoor en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;
- Nationaal belang 8: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
- Nationaal belang 9: Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her) ontwikkeling;
- Nationaal belang 10: Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
- Nationaal belang 11: Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
- Nationaal belang 12: Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;
- Nationaal belang 13: Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Het laatste belang, zorgvuldige afweging, is verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening. De regeling komt er op neer dat van bepaalde ontwikkelingen nut en noodzaak dient te worden aangetoond. Dit wordt ook wel de duurzaamheids- of SERladder genoemd. De “SER” ladder zoals die thans ook geldt voor bijvoorbeeld de vestiging van bedrijventerreinen wordt ook van toepassing op projecten die voorzien in binnenstedelijke en buitenstedelijke woningbouw. De SERladder is een procesvereiste en is stapsgewijs als volgt opgebouwd:

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a er wordt beschreven dat de voorgenumen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
- b indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
- c indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Het doel van de ladder is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Nieuw te realiseren stedelijke ontwikkelingen moeten worden gemotiveerd met behulp van een drietal opeenvolgende stappen (trede). Hierbij is het volgende stroomschema van toepassing.

Als hulpmiddel voor de toepassing van het stroomschema is door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de Handreiking Ladder voor duurzame verstedelijking opgesteld. Uit de handreiking blijkt dat toepassing van de ladder verplicht is voor opgaven, die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken.

Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Een fietspad zou als stedelijke ontwikkeling kunnen worden gezien. Het fietspad is echter reeds aanwezig. Het gaat slechts om de verplaatsing van een bestaand tracé, zodat het huidige tracé in zijn geheel beschikbaar komt als voetpad. Bovendien is de ruimtelijke impact zeer gering. Gelet hierop, gaat het niet om een stedelijke ontwikkeling.

3.2.2 **Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 2012)**

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet.

Het gaat om de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Ten aanzien daarvan is een borging door middel van normstelling, gebaseerd op de Wro, gewenst. Die uitspraken onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en de gemeenten wordt gevraagd om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, d.w.z. door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen.

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (de artikelen worden later aan het Barro toegevoegd) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Voor één onderwerp geregeld in dit besluit, voorziet het besluit niet in de (definitieve) begrenzing. Dit betreft de EHS. Ten aanzien van deze begrenzing is bepaald dat de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Huidige Status

Een deel van het Barro is gebaseerd op eerdere pkb's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen zijn op 30 december 2011 in werking getreden.

Het betreft de volgende onderdelen:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Op 28 augustus 2012 is het besluit aangevuld met voorschriften voor de andere beleidskaders uit de SVIR, het Nationaal Waterplan en het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen:

- Rijksvaarwegen;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Ecologische hoofdstructuur;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament, en
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

Beoordeling en conclusie

De volgende bepalingen zijn relevant voor het plangebied. Een deel van het plangebied is aanwezig als Romeinse Limes. De Romeinse Limes is aangewezen als Erfgoed van Universele waarde.

Romeinse Limes, kaart 9 Barro

Van belang is de unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven voormalige (militaire) grens van het Romeinse Rijk. De Limes ligt langs de toenmalige loop van de Rijn met archeologische overblijfselen uit de periode 0 tot 400 na Chr. bestaande uit:

- forten (castella), burgerlijke nederzettingen (kampdorpen/vici) en grafvelden;
- militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens;
- scheepswrakken.

Bij verordening werken de desbetreffende provinciale staten de begrenzing van de erfgoederen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, geometrisch nader uit.

Tevens liggen delen van het plangebied binnen de ecologische hoofdstructuur (EHS: thans genaamd Natuurnetwerk Nederland-NNN). I.c. wordt in het noorden een geplande ecologische verbinding doorkruist (zie meer in detail onder provinciaal beleid). De begrenzing hiervan vindt plaats via provinciale verordeningen. Bij provinciale verordening worden vervolgens regels gesteld die bewerkstelligen dat een bestemmingsplan geen activiteiten mogelijk maken ten opzichte van het ten tijde van inwerkingtreding van de verordening geldende bestemmingsplan, die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden, of van de samenhang tussen die gebieden, tenzij:

- a. er sprake is van een groot openbaar belang,
- b. er geen reële alternatieven zijn, en
- c. de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Zie verder onder provinciaal beleid.

3.2.3 Tracébesluit (A4, 2009)

Op 17 mei 2009 heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat het Tracébesluit Burgerveen-Leiden 2009, gedeelte Leiderdorp-Leiden vastgesteld. Het eerdere Tracébesluit is op 25 juli 2007 vernietigd door de Raad van State, wegens onvoldoende onderzoek naar de gevolgen voor de luchtkwaliteit.

De A4 is één van de hoofdverbindingssassen uit de Nota Mobiliteit en heeft een zeer belangrijke functie voor zowel het nationale als het internationale verkeer. De A4 is voorts een belangrijke wegverbinding tussen Amsterdam, Leiden en Den Haag. Alleen het deel van de Dwarswatering in de gemeente Leiderdorp tot en met de aansluiting Leiden in de gemeenten Leiden en Zoeterwoude bestond uit 2x2 rijstroken maar wordt thans omgevormd naar 2x3 rijstroken. De capaciteit van dit traject is te klein. Dit heeft negatieve gevolgen voor de doorstroming en de verkeersveiligheid. Bijna dagelijks staan er tijdens de ochtend- en avondspits files en de problemen zullen door de groei van het wegverkeer en de openstelling van de verbreding van de A4 tussen Roelofarendsveen en de aansluiting Nieuw Vennep (N207) in 2011 nog verder toenemen.

Zonder maatregelen is rond 2020 sprake van een volledig overbelast wegdeel met een zeer slechte verkeersafwikkeling. Om deze reden heeft de Minister een Tracébesluit vastgesteld waarmee het mogelijk wordt dit deel te wijzigen. Tussen A4 km 29,8 en de Stationsingel (gemeente Leiden, nabij A4-km 32,6 op tracékaart 4) bestaat de wijziging uit de verbreding van de weg van 2x2 naar 2x3 rijstroken.

Tussen de Stationsingel en km 36,2 bestaat de wijziging uit de aanleg van een stelsel van 1 hoofdrijbaan en 1 parallelrijbaan per rijrichting. Tussen de Kalkpolder in Leiderdorp en de nieuwe woonwijk Roomburg in Leiden zal de A4 verdiept worden aangelegd. De A4 kruist de Oude Rijn met een aquaduct. Met deze verbreding zullen de twee "flessenhalzen" in de A4 bij Hoogmade en Zoeterwoude verdwijnen waardoor de doorstroming sterk zal verbeteren. Ter plaatse van het oude dorp wordt de A4 verdiept aangelegd met luifels, een tunnelbak en middenbermscherm.

De rijksweg A4 die halverwege de jaren vijftig is aangelegd - snijdt Leiderdorp in tweeën en vormt door de verhoogde ligging ten opzichte van het dorp heel letterlijk een barrière tussen Oranjewijk en Kerkwijk zuid. De wegverbreding zal gevolgen hebben voor de omliggende functies. Langs beide zijden van de A4 bevindt zich momenteel een brede groenstrook, bestaande uit gras, struikgewas en bomen waaraan ter hoogte van het plangebied woningen zijn gesitueerd.

Bij de berekeningen van de milieu-aspecten zoals geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid is de omliggende bebouwing (o.a. in het landelijk gebied) reeds opgenomen. geconcludeerd is dat er een aanvaardbaar niveau is wat betreft voornoemde aspecten

Conclusie rijksbeleid

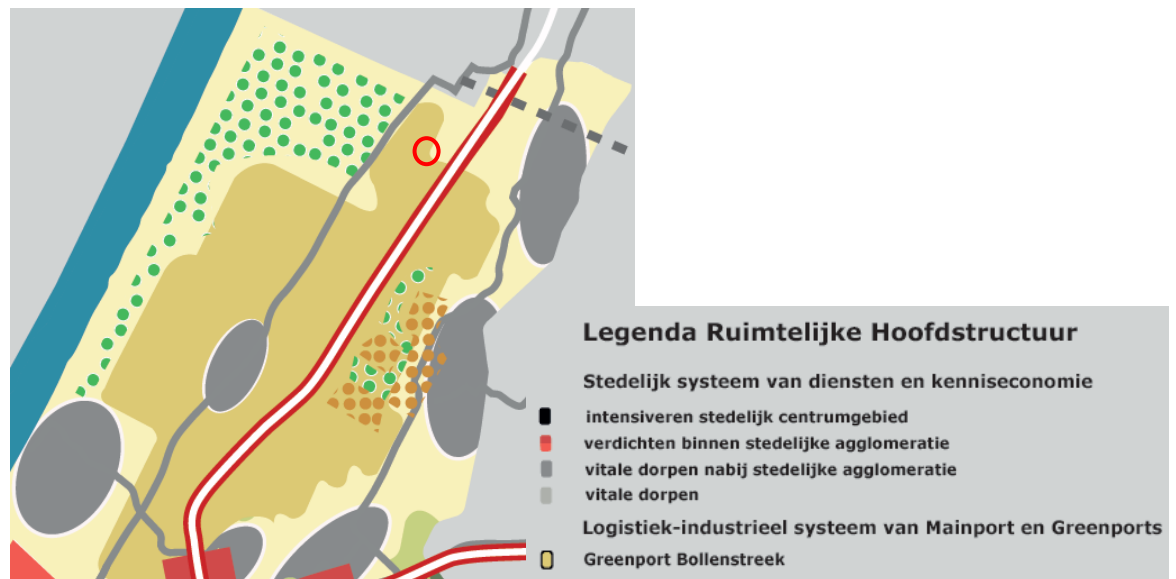
Er zijn geen rijksbelangen in het geding. Het plan is in overeenstemming met het rijksbeleid. De verbreding van de A4 heeft het W4 project tot gevolg gehad, dat een relatie heeft met dit plan. Zie verder onder gemeentelijk beleid.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014)

In de nieuwe Visie Ruimte en Mobiliteit, vastgesteld door de provincie Zuid-Holland op 9 juli 2014, geeft de provincie Zuid-Holland in één integraal document haar visie op het ruimtelijk beleid en mobiliteitsbeleid.

Dat beide thema's integraal worden behandeld is juist in deze provincie belangrijk aangezien hier de ruimtelijke ontwikkeling en de mobiliteitsontwikkeling sterk met elkaar samenhangen, met haar internationale economische complexen, hoge verstedelijingsgraad en open landschappen.

Uitsnede Kaart ruimtelijke structuur

Vier rode draden

De Visie Ruimte en Mobiliteit biedt geen vastomlijnd ruimtelijk eindbeeld, maar wel een perspectief voor de gewenste ontwikkeling van Zuid-Holland als geheel. Vier rode draden geven richting aan de gewenste ontwikkeling en het handelen van de provincie:

1. beter benutten en opwaarderen van wat er is,
2. vergroten van de agglomeratiekracht,
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit,
4. bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving.

Bij onderhavig plan zijn met name belang 1, 2 en 3 van belang.

1. Beter benutten en opwaarderen

De provincie Zuid-Holland wil de groei van de bevolking, de mobiliteit en de economische activiteit hoofdzakelijk opvangen in de bestaande netwerken en bebouwde gebieden. De infrastructuur biedt, hoewel druk bereden, nog veel kansen. Er staat in Zuid-Holland slechts nog een beperkt aantal toevoegingen op stapel in het infrastructuurnetwerk, vooral ontbrekende schakels.

'Beter benutten en opwaarderen' betekent in het stedelijk gebied vooral verdichten, herstructureren en transformeren. Met de Visie Ruimte en Mobiliteit neemt de provincie een aantal maatregelen waarmee het aanbod aan woningen beter aansluit op de vraag. De bestaande plancapaciteit wordt geactualiseerd. De provincie biedt samenwerkende gemeenten ruimte om eigen keuzes te maken, maar stelt waar nodig ook grenzen.

2. Vergroten agglomeratiekracht

Het stedelijk gebied van Zuid-Holland ontwikkelt zich tot één agglomeratie met een internationaal sterke ligging.

De drie grote economische complexen groeien naar elkaar toe, fysiek maar vooral in de vorm van samenwerkingsverbanden en wederzijdse versterking: de mainport Rotterdam, de vier greenports (Westland-Oostland, Duin- en Bollenstreek, Boskoop en Aalsmeer) en de kennis- en diensteneconomie die zich concentreert op de as tussen Leiden en Dordrecht. Onderhavig plangebied is hierbij gelegen in laatstgenoemde regio. Door verschillende organisaties in elkaars nabijheid te brengen, ontstaan cluster voordelen. De provincie draagt bij aan de ruimtelijke voorwaarden om de potentiële schaal- en clustervoordelen zo veel mogelijk te realiseren en te benutten. Er zijn hiervoor in de eerste plaats uitstekende verbindingen: een goede inpassing in nationale, Europese en wereldwijde netwerken van goederen- en personenvervoer. In de tweede plaats is er een beleid voor nodig van concentratie en specialisatie, op locaties die ook onderling goed verbonden zijn. De provincie maakt daar afspraken over met haar regionale partners.

3. Verbeteren ruimtelijke kwaliteit

Karakteristiek voor Zuid-Holland is de combinatie van drie deltalandschappen: veen-, rivieren- en kustlandschappen. De provincie biedt de nodige flexibiliteit om ook in het buitengebied maatwerk en dynamiek mogelijk te maken. Tegelijk verschaft zij duidelijkheid over de soms kwetsbare kwaliteiten die de Zuid-Hollandse landschappen maken tot wat ze zijn, en keuzes die de provincie maakt om deze te beschermen. De Visie Ruimte en Mobiliteit bevat een nieuw handelingskader voor ruimtelijke kwaliteit. Behoud én ontwikkeling van kwaliteiten staan hierin centraal. De systematiek biedt kansen voor nieuwe dynamiek in het landelijk gebied.

Handelingskader Ruimtelijke Kwaliteit			
	Categorie 3 Groene ruimte	Categorie 2 Specifieke waarde	Categorie 1 Bijzondere kwaliteit
Inpassing	ja	na goedkeuring	na goedkeuring
Aanpassing	na goedkeuring	na goedkeuring	nee
Transformatie	na goedkeuring	nee	nee

In het buitengebied zijn agrarische landschappen en natuurlandschappen veelal beeldbepalend. Dicht bij de stad vinden we een grote diversiteit aan verschillende natuur- en cultuurlandschappen met bijbehorende (lint)bebouwing. Deze vormen de tweede laag. Ook in deze laag zijn de drie deltalandschappen terug te vinden: de zee- en kleipolders met omringende dijken in het rivierdeltalandschap, de bollenteelt en de landgoederen in het kustlandschap, en als derde het veenlandschap dat grotendeels is opgebouwd uit het uitgestrekte veenweidegebied met zijn langgerekte kavels en de droogmakerijen met hun kenmerkende rechthoekige structuur. Het zijn allemaal voorbeelden waarbij vanuit verschillende Ausgangssituaties en in verschillende periodes het land zo goed mogelijk is ingericht voor het landbouwkundig gebruik. Ook in de toekomst blijft het agrarisch gebruik een belangrijke drager voor de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied, en is er binnen de voorwaarden vanuit ruimtelijke kwaliteit ook ruimte voor andere (economische) activiteiten. De combinatie van gebruikswaarde en belevingswaarde staat hier centraal.

De essentie van het handelingskader is een drieslag in de aard van de ruimtelijke ontwikkeling en een drieslag in gebiedscategorieën. Naarmate de invloed van een ontwikkeling geringer is en de waarden in een gebied minder kwetsbaar of bijzonder zijn, is de bemoeienis van de provincie kleiner. Een voorgenomen initiatief wordt aangemerkt als 'inpassing', 'aanpassing' of 'transformatie'. De aansluiting bij de aard en de schaal van het landschap is bepalend: een 'inpassing' sluit erop aan, een 'transformatie' verandert beide, een 'aanpassing' sluit wel bij de schaal maar niet bij de aard van het landschap aan of andersom. In principe staat het gemeenten vrij om inpassingen in de groene ruimte toe te laten. Voor aanpassingen of transformaties is een positioneel kwaliteitsoordeel van de provincie nodig.

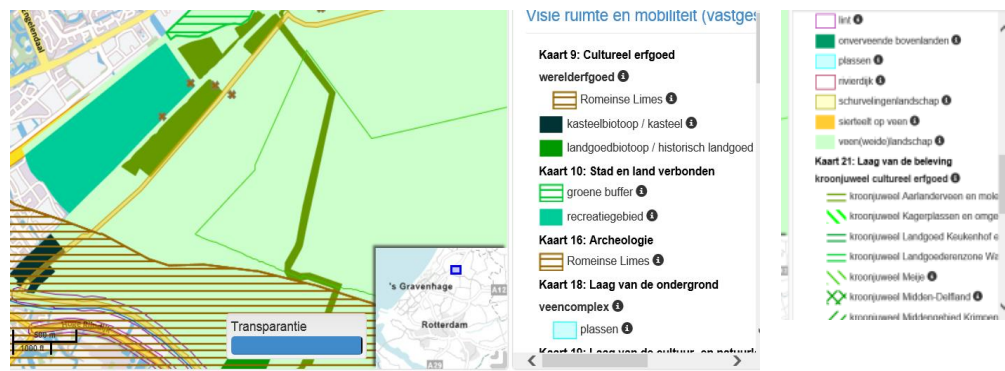
Hierbij maakt ook de karakteristiek van de locatie uit. In delen van de groene ruimte is de flexibiliteit minder. In gebieden met een specifieke, bijzondere waarde wil de provincie ieder initiatief voor inpassing of aanpassing op zijn merites beoordelen en is transformatie bij voorbaat uitgesloten.

Ondanks het nieuwe handelingskader voor ruimtelijke kwaliteit, zijn bouwprojecten uit landschappelijk oogpunt niet altijd een verrijking. Daarom heeft de provincie aan nieuwe, gebiedsvreemde ontwikkelingen de mogelijkheid van een maatschappelijke tegenprestatie verbonden. Wie zich een deel van het landschap toe-eigent voor een nieuw gebiedsvreemd gebruik, wordt gevraagd om dat te compenseren door een landschappelijke verbetering mogelijk te maken, bij voorkeur in het gebied zelf.

De volgende uitleg hoort bij de drie categorieën.

- 1 Inpassing. Dit betreft een 'gebiedseigen' ontwikkeling, passend bij de schaal en de maat van de bestaande kenmerken van een gebied. Een voorbeeld hiervan is de uitbreiding van een agrarisch bedrijf in het buitengebied of een woning in een lint. Bij inpassing veranderen bestaande structuren en kwaliteiten niet tot nauwelijks. De rol van de provincie is hier in principe beperkt, behalve in gebieden met topkwaliteit.
- 2 Aanpassing. Dit betreft een gebiedsvreemde ontwikkeling van relatief beperkte omvang, of een (gebiedseigen dan wel gebiedsvreemde) ontwikkeling die niet past bij de schaal en maat van het landschap. Een voorbeeld is een beperkt aantal nieuwe woningen in het buitengebied, een nieuw landgoed, of de verbreding van een provinciale weg. De rol van de provincie zal zich, afhankelijk van het type gebied en het type ontwikkeling, vooral richten op het toewerken naar een kwalitatief optimaal resultaat, zonodig inclusief een maatschappelijke tegenprestatie.
- 3 Transformatie. Bij transformatie gaat het om een verandering van een gebied van dusdanige aard en omvang dat er een nieuw landschap ontstaat. Dit is bijvoorbeeld het geval bij uitleglocaties voor woningbouw en bedrijventerrein of de aanleg van grootschalige recreatiegebieden. Bij transformatie-opgaven is bijna altijd een provinciaal doel of belang in het geding en zal de betrokkenheid van de provincie zich richten op een actieve behartiging van provinciale doelen, een kwalitatief optimaal resultaat inclusief een maatschappelijke tegenprestatie.

Het plangebied betreft het landelijk gebied. Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen landelijk gebied dient aandacht te zijn voor de kwaliteiten van het gebied. Onderhavig plan voorziet echter niet in grootschalige ontwikkelingen. Het gaat om een ontwikkeling die valt onder de categorie inpassing.

Uitsnede Visie Ruimte en Mobiliteit

Het plangebied ligt voorts binnen het cultuurlandschap veengebied.

De structuur in de veengebieden is sterk bepaald door de rivieren en veenstromen, de op enige afstand daarvan aangelegde weteringen en andere ontginningsbasissen. Loodrecht daarop staan de (regelmatige) verkavelingspatronen. Het landschap is tussen deze structuren weids met lange zichtlijnen. Andere kenmerken zijn de smalle kavels, vele sloten met hoog waterpeil en overwegend grasland als bodemgebruik. Het agrarisch gebruik overheerst. Belangrijke kenmerken van het veenweidegebied zijn het contrast tussen (meer verdichte) hooggelegen boezems, linten en bovenlanden en het uitgestrekte, ingeklonken veen (open gebied). Veenstromen, dijken en kades vormen landschappelijke structuurdragers en begrenzen de (open) poldereenheden. Het gebruik richt zich op behoud van de maat van de poldereenheden, het verkavelingspatroon, de beplanting, de kades en dijken en de zichtbaarheid van water in de vorm van sloten, weteringen en boezems. Een duurzaam gebruik en eigenaarschap van het veen(weide)gebied is van belang. Het maken van nieuwe (agrarische) natuurlandschappen met een (extensieve) recreatieve functie behoort daarbij tot de mogelijkheid.

Richtpunten:

- Bewaren diversiteit aan verkavelingspatronen. Lengtesloten zijn beeldbepalend en worden behouden;
- Ontwikkelingen houden rekening met het behoud van kenmerkende landschapselementen;
- Ontwikkelingen dragen bij aan behoud van de maat en weidsheid van de poldereenheden;
- Nieuwe bebouwing en bouwwerken worden geplaatst binnen de bestaande structuren/ linten en niet in de veenweidepolders;
- Nieuwe agrarische bedrijven liggen aan bestaande ruilverkavelingslinten of op een zeer goed bereikbare locatie voor zwaar verkeer. Ze vormen visuele eilanden in het veenweidelandschap door stevige, passende beplanting en een ligging op ruime afstand van elkaar.

Het plan tast de loop van de Ruige Kade en de waterpatronen (sloten) niet aan. Het zo kenmerkende patroon van smalle, langgerekte kavels, loodrecht op de ontginningsbasis (de Oude Rijn) blijft zodoende in stand. Verder wordt de openheid niet aangetast.

Ook op de belevingskaart komt het plangebied voor.

Deze laag gaat over zorgvuldig omgaan met wat van waarde is in combinatie met het vergroten van de recreatieve gebruikswaarde van de provincie. Het betreft bijzondere plekken van cultuurhistorische waarde, maar gaat ook over het zorgdragen voor een recreatief toegankelijke provincie met een heldere groenstructuur als basis. De bijzondere plekken worden gekoesterd. Het zijn unieke stukjes landschap die vertellen over de historie en ontwikkeling van de provincie en bijdragen aan de identiteit en toeristische kwaliteit. Zuid-Holland wordt gekenmerkt door een groot verschil tussen luwe en dynamische gebieden. Kwaliteiten als stilte en beleving van ruimte kenmerken de luwe gebieden en zijn belangrijke waarden. Het beleid is dan ook gericht op het behouden en versterken van het (belevings)contrast tussen het luwe buiten en de dynamiek van de stad. Recreatieterreinen liggen veelal op de overgang van de stedelijke dynamiek naar het luwe buiten. De kwaliteit van deze overgangen kan versterkt worden door het vergroten van de robuustheid, continuïteit, beleefbaarheid en aantrekkingskracht van zowel de recreatie- als de natuurgebieden.

Op de belevingskaart is de Ruige Kade als fietsroute aangewezen en de historische molens als zodanig. In het zuidelijk deel valt een deel onder de Romeinse Limes.

Fiets- en wandelroutes

Het netwerk van fiets- en wandelpaden (indicatief op kaart weergegeven) en vaarwegen verbindt een verscheidenheid van stedelijke en landelijke gebieden, natuur- en recreatiegebieden en andere toeristische trekpleisters. Dit netwerk is bedoeld als ontsluiting, maar ook als middel om stad en landschap van Zuid-Holland te ervaren. Recreatieknooppunten in dit netwerk zijn de overstapplaatsen tussen verschillende vervoersmodaliteiten als auto, fiets of kano. Deze kunnen een toeristisch-recreatieve bestemming op zich zijn. Een samenhangend, gevarieerd en aantrekkelijk stelsel van gebieden en routes vraagt om het opheffen van barrièrewerking of het toevoegen van ontbrekende schakels. De basis van een regionaal fijnmazig netwerk wordt gevormd door de langeafstandroutes aangevuld met stadlandverbindingen.

Recreatieve ontwikkelingen (bij voorkeur rond knooppunten) worden gebaseerd op een regionale recreatieve uitwerking naar routes en bestemmingen (transferia, poorten en toeristische overstappunten). Voor de uitbreiding van recreatieve voorzieningen wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van cultuurhistorisch erfgoed, maar kunnen ook nieuwe bijzondere locaties worden toegevoegd. Gangbare maaswijdten in een routenetwerk zijn voor wandelaars 0.5 km en voor fietsers 2 km.

Verbeteren van de recreatieve gebruikswaarde en belevingskwaliteit van de vaarnetwerken kan door het toevoegen van nieuwe verbindingen of het wegnemen van obstakels. Havens, aanlegplaatsen en dergelijke zijn onderdeel van het netwerk.

Richtpunten:

- Voorkomen van (nieuwe) obstakels en omwegen in het recreatief netwerk.
- Recreatieve voorzieningen worden zoveel mogelijk gekoppeld aan recreatieknooppunten in het recreatieve netwerk. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van het cultuurhistorisch erfgoed of andere recreatief interessante locaties.

Het plan voldoet hieraan. De historische molens kunnen eenvoudig bezocht worden. Verder komen er informatiepanelen met informatie over de polder, de molens, de Ruige Kade etcetera. Een bestaand knelpunt (te smal fiets- en voetpad) wordt opgelost.

Historische molens

Historische molens zijn markante monumenten en blikvangers in het landschap, zowel in het stedelijk als het landelijk gebied.

Richtpunt:

Behouden en versterken van monumentale molens in hun omgeving als ensemble-waarde.

Het plan versterkt de belevingswaarde van de monumentale molens.

Romeinse Limes

De Limes is de aanduiding van de noordgrens van het voormalige Romeinse rijk, die zich in Europa uitstrekt van de Balkan tot in Engeland. In Nederland vormt de Rijn de noordgrens. In Zuid-Holland wordt de Limes gevormd door een zone langs de Oude Rijn, van de grens van Zuid-Holland met Utrecht tot aan de kust bij Katwijk, en door een zone langs het Rijn-Schiekanaal, vanaf Leiden naar Voorburg. De kernwaarden betreffen: verspreide, losse militaire complexen en infrastructuur (forten, wachttorens, militaire kampementen, havens, scheepswrakken en aanlegplaatsen); steden, grafvelden en (water)infrastructuur die redelijkerwijs behoren tot de militaire centra; verbindende structurerende elementen als de rivier (gereconstrueerde bedding van Beneden-, Kromme en Oude Rijn in de Romeinse tijd), de Limesweg en enkele andere stukken infrastructuur als het Kanaal van Corbulo en de weg tussen Nijmegen en Rijn. De Limes kan gebruikt worden als inspiratiebron voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen deze zone, waar mogelijk door een koppeling te leggen met (nieuwe) recreatieve routes.

Richtpunt:

Ontwikkelingen dragen bij aan het behoud en de herkenbaarheid van de Limes en de elementen die daar deel van uitmaken

Het plan draagt hier aan bij, daar via het fietspad het gebied van de Romeinse Limes eenvoudiger is te bereiken, bijvoorbeeld komend vanuit het Braassermeergebied.

Ligging buiten Bestaand Bebouwd Gebied

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening hanteren gemeenten de “ladder voor duurzame verstedelijking” om de keuze voor en situering van nieuwe woon- en werklocaties te verantwoorden. De provincie bevordert de consequente toepassing van de ladder door deze op te nemen in de Verordening ruimte en daarbij een aantal begrippen te verhelderen. Eén van die begrippen is het “bestaand stads- en dorpsgebied” (BSD). De provincie verstaat daaronder: ‘het bestaand stedenbouwkundig stelsel van bebouwing, met inbegrip van daartoe bouwrijp gemaakte terreinen, ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid (uitgezonderd glastuinbouw), detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’. Volgens de ladder voor duurzame verstedelijking moet nieuwe stedelijke ontwikkeling primair plaatsvinden binnen het BSD. Diverse locaties in en nabij het stedelijk gebied zullen een andere functie krijgen die op die plek passerend is, zowel vanuit behoefte als vanuit kwaliteit.

Beoordeling en conclusie

Onderhavig plangebied is niet gelegen binnen BSD. Zoals eerder aangegeven, gaat het niet om een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Gesteld kan worden dat onderhavig plan niet strijdig is met de beleidsdoelstellingen van de provincie aangezien er geen grootschalige (nieuwe) stedelijke ontwikkelingen plaatsvinden.

3.3.2 Provinciale Verordening Ruimte (2014)

De Verordening ruimte Zuid-Holland is vastgesteld in samenhang met de Visie ruimte en mobiliteit en het Programma ruimte. De visie bevat de hoofdzaken van het ruimtelijk beleid en het mobiliteitsbeleid van de provincie Zuid-Holland. Het ruimtelijk beleid is uitgewerkt in het programma. De verordening is vastgesteld met het oogmerk van juridische doorwerking van een deel van het ruimtelijk beleid en bevat daarom regels voor bestemmingsplannen en daarmee gelijkgestelde ruimtelijke plannen.

Romeinse Limes

Zoals aangegeven in paragraaf 3.1 ligt het plangebied deels in de Romeinse Limes. Ten aanzien van de Romeinse Limes is het volgende geregeld:

Lid 1 Bekende archeologische waarden

Een bestemmingsplan voor gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische waarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op 'Kaart 12 Archeologie', bevat bestemmingen en de daarbij behorende regels die de bekende archeologische waarden beschermen.

Lid 2 Verbod op roeren bodem

De regels, bedoeld in het eerste lid, voorzien in elk geval in een verbod op werken of werkzaamheden waarbij de bodem tot meer dan 30 centimeter onder het maaiveld wordt geroerd, tenzij:

- a. door middel van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden niet worden aangetast, of*
- b. het werken of werkzaamheden betreffen die naar hun aard de archeologische waarden niet aantasten.*

Lid 3 Afwijkingsmogelijkheid voor behoud ex situ

In afwijking van het tweede lid kan het bevoegd gezag bij uitzondering besluiten tot behoud van de archeologische waarden 'ex situ', als andere belangen prevaleren.

Lid 4 Archeologische verwachtingswaarde binnen de Romeinse Limes

Een bestemmingsplan voor gronden binnen de Romeinse Limes met een hoge of zeer hoge archeologische verwachtingswaarde, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op 'Kaart 12 Archeologie', bevat bestemmingen en daarbij behorende regels die de verwachte archeologische waarden beschermen.

Lid 5 Archeologisch onderzoek

De regels als bedoeld in het vierde lid voorzien in elk geval in de voorwaarde van archeologisch onderzoek bij werken of werkzaamheden met een oppervlakte van meer dan 100 m² waarbij de bodem tot meer dan 30 centimeter onder het maaiveld wordt geroerd en de voorwaarde, dat gehandeld wordt in overeenstemming met de uitkomsten van dat onderzoek.

Voor het aanleggen van het fietspad en de bruggen zal niet dieper ontgraven worden dan 30 cm. Derhalve is het plan in overeenstemming met de Provinciale Verordening, voor wat betreft de Limes.

EHS

Op de navolgende afbeelding is de EHS (thans: Natuurnetwerk Nederland ofwel NNN) aangeduid. Lichtgroen is bestaande/nieuwe natuur; donkergroen betreft een ecologische verbindingszone.

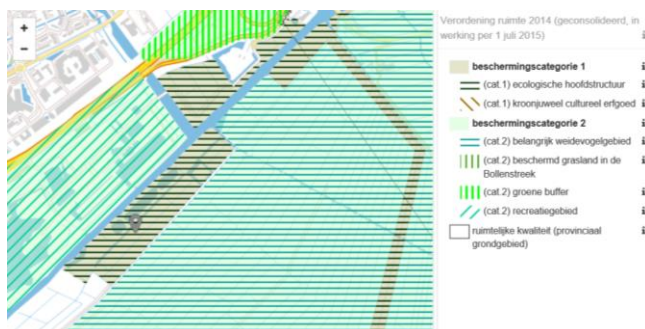
EHS binnen plangebied

Lid 1 Bestaande en nieuwe natuur, waternatuurgebied of ecologische verbinding
Een bestemmingsplan voor gronden binnen de ecologische hoofdstructuur, onderverdeeld in bestaande en nieuwe natuur, waternatuurgebied en ecologische verbinding, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op 'Kaart 8 Ecologische Hoofdstructuur', wijst geen bestemmingen aan die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden.

Het plangebied kruist op een bepaald punt een Ecologische verbindingszone. Zie verder onder paragraaf 4.3.1.

Weidevogelleefgebied

Het gehele plangebied is aangewezen als belangrijk weidevogelleefgebied, zie navolgende afbeelding. In de Verordening valt dit onder beschermingscategorie 2. Volgens de exclaveringsformule valt de Ruige Kade als weg met een gesloten verharding, inclusief bermen, buiten deze aanwijzing.

Ligging weidevogelleefgebied

In artikel 2.2.1, lid 2 is geregeld dat een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 2, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op Kaart 7 Beschermingscategoriën ruimtelijke kwaliteit, niet kan voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling als bedoeld in het eerste lid, onder c, tenzij het gaat om de ontwikkeling van bovenlokale infrastructuur of van natuur of om een in het Programma ruimte uitgezonderde ruimtelijke ontwikkeling en voorts wordt voldaan aan de onder c gestel-

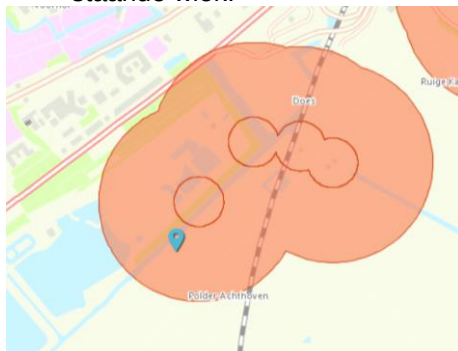
de voorwaarden. Het gaat evenwel niet om een ontwikkeling als bedoeld in het eerste lid onder c (hier wordt bedoeld transformeren van het gebied; het initiatief is echter zoals aangegeven in voorgaande paragraaf als inpassing te typeren).

Molenbiotoop

Verder ligt over een deel van het plangebied een molenbiotoop (zulks vanwege vier verschillende molens, zie navolgende afbeelding). Een molenbiotoop beoogt de vrije windvang van een molen en het zicht op een molen te borgen. In de PRV is hiertoe in artikel 2.3.5, lid 1 geregeld dat:

Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de molenbiotoop van traditionele windmolens, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op Kaart 9 Cultureel erfgoed, garandeert in voldoende mate de vrije windvang en het zicht op de molens en voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a binnen een straal van 100 meter, gerekend vanuit het middelpunt van de molen, wordt geen nieuwe bebouwing opgericht of beplanting aangebracht, hoger dan de onderste punt van de verticaal staande wiek;
- b binnen een straal van 100 tot 400 meter, gerekend vanuit het middelpunt van de molen, gelden de volgende hoogtebeperkingen voor bebouwing en beplanting:
 - 1 als de molen is gelegen in het gebied buiten bestaand stads- en dorpsgebied bedraagt de maximale hoogte niet meer dan 1/100ste van de afstand tussen bouwwerk en beplanting en het middelpunt van de molen, gerekend met de hoogtemaat van de onderste punt van de verticaal staande wiek;
 - 2 als de molen is gelegen in het gebied binnen bestaand stads- en dorpsgebied bedraagt de maximale hoogte van bebouwing en beplanting niet meer dan 1/30ste van de afstand tussen bouwwerk en beplanting en het middelpunt van de molen, gerekend met de hoogtemaat van de onderste punt van de verticaal staande wiek.

Molenbiotopen over plangebied

Lid 2 Afwijkingsmogelijkheid

In afwijking van het eerste lid, onderdelen a en b, is het oprichten van nieuwe bebouwing mogelijk ten behoeve van:

- a.een ontwikkeling binnen een molenbiotoop waarin vrije windvang en het zicht op de molen al zijn beperkt door bebouwing, zolang de vrije windvang en het zicht op de molen niet verder worden beperkt, of zeker is gesteld dat de belemmering van de windvang en het zicht op de molen door maatregelen elders in de molenbeschermingszone worden gecompenseerd, of
- b.een ontwikkeling binnen een bijzondere molenbiotoop, waarvan de plaats geometrisch is begrensd en verbeeld op Kaart 9 Cultureel erfgoed, mits de molen en de molenbiotoop op een goede manier ruimtelijk worden ingepast.

Binnen een straal van 100 m van enige molen (rode cirkels op bovenstaande afbeelding) wordt geen bebouwing of begroeiing opgericht hoger dan het onderste punt van de verticaal staande wiek. De hekwerken worden maximaal 1 m; idem voor de brugleuning van het brugdek; de hoogte van de brug *ten opzichte van de molen* wordt 65 cm. De bebouwing levert geen belemmeringen op voor de windvang van de molen en voldoet aan de regel. Qua beplanting komen er slechts enkele wilgen; dit betreft dan echter herplant.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met provinciaal beleid.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 Regionale Structuurvisie 2020

Regio Holland Rijnland ligt midden in de Randstad en telt ruim vijfhonderdduizend inwoners. De gemeenten Alphen aan den Rijn, Kaag & Braassem, Hillegom, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude werken samen in het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. In de Regionale StructuurVisie 2020 verwoorden deze veertien gemeenten hun ruimtelijke visie op de regio.

Holland Rijnland is een regio waar het prettig wonen, werken en recreëren is en die kansen benut en bedreigingen tegengaat. De veertien aangesloten gemeenten werken samen aan hun ambities en opgaven. Met als doel: een goede balans realiseren tussen gebiedsontwikkeling en behoud van het oorspronkelijke karakter.

Beoordeling en conclusie

Onderhavig plan draagt bij aan het realiseren van een prettig recreatief klimaat door de functionele scheiding van het voetpad en het fietspad.

3.4.2 Masterplan W4 (2001) en Stedenbouwkundig plan W4 (2004)

Masterplan W4 (2001)

Zoals aangegeven is voor de verbreding van de A4 inmiddels een Tracébesluit genomen. Na 1999 hebben de betrokken gemeenten het initiatief genomen het gebied tussen de aansluiting van de A4 met de N446 en de spoorbaan Leiden - Utrecht integraal te ontwikkelen: het zogenoemde W4 project. W4 staat voor “wonen - water - wegen - werken”. Het project omvat de integrale, duurzame inpassing van de verbrede A4 welke ter hoogte van Leiden, Zoeterwoude en Leiderdorp halfverdiept zal worden aangelegd. De gebieden grenzend aan de A4 worden opnieuw ingericht met als doel de kwaliteit van het wonen, het water, de wegen en het werken in het gebied rond de rijksweg te verbeteren. Hierbij is en wordt onder meer ingezet op:

1. Het “herstel” van het Oude Dorp, dat nu doorsneden wordt door de rijksweg, door middel van rechtstreekse verbindingen over de verdiepte A4;
2. De ontwikkeling van het bedrijventerrein Bospoort met als bestemming hoogwaardige bedrijfshuisvesting en horeca;
3. De ontwikkeling van Plantage, een kleine woningbouwlocatie in de bebouwde kom van Leiderdorp;
4. Ontwikkeling van de Munnikenspolder tot recreatiegebied;
5. De ontwikkeling van de Kalkhaven tot een woonwijk waarbij de nadruk ligt op de relatie met het water en het groen;
6. De ontwikkeling van de locatie Vierzicht met als bestemming een nieuw te ontwikkelen bedrijvenlocatie waar hoogwaardige bedrijfs- en kantoorruimten gerealiseerd worden;

Het W4 project is vervolgens integraal opgenomen in het “Structuurplan W4 en het Stedenbouwkundig Plan W4 plangebied Leiderdorp” d.d. 6 september 2002, waarin een totaalontwikkeling van het oude dorpshart van Leiderdorp is beschreven. Op navolgende afbeelding zijn alle plannen te zien.

Plankaart Masterplan W4

Het bieden van een bijzonder overgangsgebied tussen de omringende gemeenten en het Groene Hart is een van de doelstellingen. De Munnikenpolder wordt als recreatiegebied ingericht en van hieruit wordt een relatie gelegd met de Achthovenerpolder. Door de binnen het W4 project te realiseren dwarsverbindingen zal de Munnikenpolder goed bereikbaar worden en als “uitvalsbasis” voor het recreatieve gebruik van het Groene Hart kunnen gaan dienen. De Gemeente Leiderdorp streeft er tevens naar om de oevers van de Does landschappelijk en natuurrijk te herinrichten. Tussen de Does en de Ruige Kade kan middels zogenaamde “vernatting” een waterrijk milieu ontstaan.

Structuurplan W4 Leiderdorp (2002)

Doel van het Stedenbouwkundige Plan is het formuleren van een ambitieuze maar tevens realistische ontwikkelingsrichting, waarbij de integrale afstemming van belangen en de mogelijkheden zoals voortvloeiend uit het Masterplan W4 volledig worden benut. De stedenbouwkundige opgave betreft dus de uitwerking van het Masterplan W4, waarbij middels een ruimtelijke en functionele verdiepingsslag een raamwerk wordt gecreëerd voor de verdere planvorming in de komende jaren. Het plan dient als uitgangspunt voor de op te stellen Definitieve Stedenbouwkundige Ontwerpen voor de deellocaties.

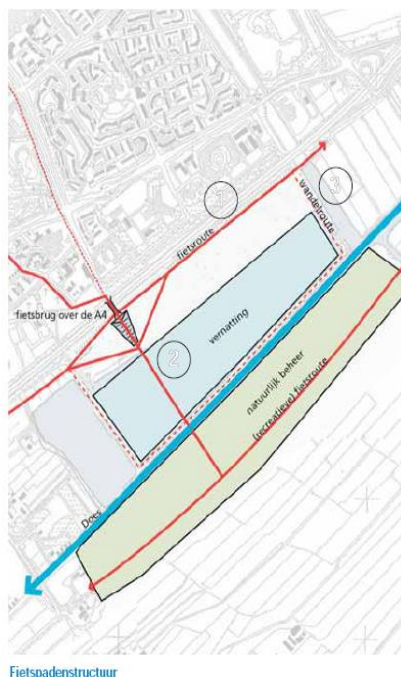
In de Masterplanfase is de toekomstige bestemming van de Munnikenpolder een belangrijk onderwerp van discussie geweest. Met name de functie als “voorportaal naar het Groene Hart” is voor alle betrokken partijen van belang gebleken. Door de bereikbaarheid tussen de stad en het Groene hart te vergroten, zal het Groene Hart binnen handbereik komen te liggen voor de inwoners van de Leidse regio. De nieuwe fiets-, wandel en vaarverbindingen zullen via de Munnikenpolder lopen, waardoor druktoename in het bestaande stiltegebied in de polder Achthoven beperkt zal blijven. De Munnikenpolder kan een goed startpunt vormen voor de waterrecreant die de omgeving wil verkennen met zeilboot, kano of sloep. Voorzieningen voor deze recreatieve watersporters dienen daarom zoveel mogelijk in de Munnikenpolder te worden gesitueerd.

Plankaart stedenbouwkundig plan (uitsnede)

Via de Munnikenpolder zou het fietsnetwerk in de Achthovenerpolder bereikt kunnen worden, via een nieuw aan te leggen fietsbrug over de Does.

De Ruige Kade speelt ook een rol in het netwerk. Aangezien deze nu te smal is om als volwaardig fietspad te functioneren, moet deze aangepakt worden.

Fietspadenstructuur stedenbouwkundig plan

De intentie was om de route ook dwars door de Achthovenerpolder door te trekken naar Koudekerk. Als onderdeel de gebiedsvisie Achthovenerpolder is de brug en de route door de polder komen te vervallen. De versnipperde eigendomssituatie en de ongewenstheid van de route maakt de aanleg in feite onmogelijk. Daar bovenop bleek bij de verdere uitwerking de brug over de Does veel bezwaren te kleven. Die bezwaren betroffen onder andere de aansluiting bij de Munnikenpolder. Dit is een gebied met hoge archeologische verwachtings- en ecologische waarden. De provincie wil geen versterking van die waarden. Verplaatsing van de brugaansluiting bleek niet mogelijk te zijn vanwege de waterkering ter plaatse (scheiding tussen boezemwater en polderwater). Een lange brug op palen of een hellingbaan beperkt de verstrooiing van archeologie maar werkt fors kosten verhogend.

Conclusie

Het plan maakt de aanleg van een fietspad langs de Ruige Kade mogelijk waardoor de ambities uit het Masterplan en het Stedenbouwkundig plan W4 gerealiseerd kunnen worden. De benodigde watercompensatie (als gevolg van de extra verharding) is nog niet voldoende onderzocht (wat zijn de effecten op de grondwaterstand?) en is daarom (nu nog) niet opgenomen. Hiervoor wordt een separate planologische procedure doorlopen. Het voetpad kan gerealiseerd worden op het bestaande Ruige Kade. Hiervoor is geen aparte planologische procedure nodig.

3.5 Conclusie beleidskader

Uit bovenstaande blijkt, dat het nieuwbouwplan in overeenstemming is met zowel Rijks-, provinciaal, regionaal als gemeentelijk beleid.

4 Milieu en omgevingsfactoren

4.1 Algemeen

Aan de verschillende overheden zijn op basis van milieuwetgeving zoals de Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming, de Wet geluidhinder en de Wet luchtkwaliteit vele taken en bevoegdheden op milieugebied toegekend. Deze hebben ook betrekking op de ruimtelijke ordening. Het milieubeleid van de verschillende overheden is erop gericht om te komen tot een integrale verbetering van de leefomgeving door een vroegtijdige integratie van milieukwaliteit in ruimtelijke planvormingsprocessen.

4.2 Milieu-aspecten

4.2.1 *Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.)*

Wet- en regelgeving.

Voor plannen en activiteiten, die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, kan het noodzakelijk zijn dat een milieueffectrapport wordt opgesteld.

In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in het Besluit milieueffectrapportage is dit geregeld. Er is een m.e.r.plicht voor plannen (planMER) en een m.e.r.plicht voor besluiten. Een bestemmingsplanplan is planm.e.r.plichtig als het plan kaders stelt voor m.e.r.plichtige activiteiten.

Een bestemmingplan kan plan m.e.r.plichtig zijn. Dit is het geval als het plan kaders stelt voor latere m.e.r.plichtige activiteiten en/of als voor het plan een passende beoordeling nodig is. Daarnaast kan een plan ook (besluit) m.e.r.plichtig zijn als er een concreet (bouw)plan ter uitvoering ligt.

Beoordeling

In het Besluit m.e.r. is bepaald dat een milieueffectbeoordeling ook uitgevoerd moet worden als een projectactiviteit nadelige gevolgen heeft voor het milieu. Dergelijke projectactiviteiten zijn genoemd in bijlage C en D van het Besluit m.e.r. De beschreven activiteit wordt niet genoemd in de C en D-lijst. Het milieubelang wordt in de milieuparagrafen voldoende afgewogen. Nadelige effecten op het milieu worden niet verwacht. Een nadere beoordeling is niet nodig.

Conclusie

Het plan voldoet aan de Wet milieubeheer.

4.2.2 *Bedrijven en milieuzonering*

Beleid en regelgeving

Bij het realiseren van een nieuwe functie dient gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe functies worden gerealiseerd. Hierbij spelen twee vragen:

1. past de nieuwe functie in de omgeving?
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe?

Richtinggevend hierin zijn de indicatieve onderzoekszones zoals opgenomen in de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering".

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof. Kenmerkend voor deze milieuaspecten is dat de belasting op grotere afstand van de bron afneemt. Daarnaast is de mate waarin een bedrijfstype personen- en/of goederenverkeer aantrekt, mede bepalend voor de mate van hinder. Onderstaande tabel geeft inzicht in het verband tussen de (richt)afstand en de milieucategorie.

Richtafstand	Milieucategorie
10 m	1
30 m	2
50 m	3.1
100 m	3.2
200 m	4.1
300 m	4.2

Beoordeling

Een fietspad is geen milieugevoelige functie. Er gaat verder beperkt overlast van uit. Bromfietzers zijn niet toegestaan, maar snorfietzers, e-bikes en voertuigen voor gehandicapten wel. Dit geeft een beperkte mate van overlast. Er zijn in de omgeving echter geen milieugevoelige functies aanwezig, behoudens de Achthovense molen en de boerderij aan de Achthovenerweg aan het begin van het fietspad. Hier wijzigt de situatie echter niet. Bij de molen bedraagt de afstand 50 m; ruim voldoende om te concluderen dat sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat wat betreft geluid. Zie meer in detail paragraaf 4.2.5.

Conclusie

Er is gelet op bovenstaande, geen belemmering op het gebied van bedrijven en milieuzonering.

4.2.3 Bodem

Wet- en regelgeving

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat gemeenten bij het vaststellen van bestemmingsplannen (lees: besluit art. 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo als in onderhavig geval) regels stellen voor een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent voor de bodem (grond en grondwater) dat de bodemkwaliteit en de voorgenomen bestemming met elkaar in overeenstemming dienen te zijn. Of de bodem een planontwikkeling in de weg staat, wordt middels een historisch onderzoek eventueel aangevuld met een bodemonderzoek bepaald.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

In de Wabo staat dat een omgevingsvergunning, voor het bouwen op een vermoeden van ernstig verontreinigde grond, pas in werking treedt nadat:

- er is vastgesteld dat er geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- het bevoegd gezag heeft ingestemd met het saneringsplan/BUS-melding;
- er een melding is gedaan van een voornemen tot saneren.

Wet bodembescherming (Wbb)

Als er sprake is van ernstige bodemverontreiniging dan gelden de regels van de Wet Bodembescherming. In de Wbb is een saneringsdoelstelling bepaald (het saneren naar de functie) en een saneringscriterium (wanneer moet er gesaneerd worden (bij zogenaamde “spoed- of risicolocaties”)).

Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

Het Besluit bodemkwaliteit geeft de lokale bevoegde gezagen de mogelijkheid om de bodemkwaliteit binnen hun gebied actief te gaan beheren binnen de gegeven kaders. Dit geeft onder andere ruimte voor nieuwe projecten op het gebied van natuur, wonen en industrie. Daarnaast worden de kwaliteit en de integriteit van belangrijke intermediairs bij bodemactiviteiten beter geborgd. In het Besluit staan ook regels met betrekking tot het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie.

Lokaal bodembeleid

De regels voor grondverzet volgen uit het Besluit bodemkwaliteit.

In de gemeente Leiderdorp V1.04 is (met uitzondering van een klein deel van het gemeentelijk grondgebied buiten de ontwikkelingslocatie) het generieke beleid van kracht. Dat betekent dat toe te passen grond altijd aan twee eisen moet voldoen:

- toe te passen grond moet beter of gelijk in kwaliteit zijn als de ontvangende bodem - (op niveau van bodemkwaliteitsklasse)
- toe te passen grond moet beter of gelijk in kwaliteit zijn als geldt voor de op betreffende plek geldende bodemfunctieklasse.

De gemeente Leiderdorp beschikt over een bodemfunctieklassenkaart. Eventueel aanvullende regels worden opgenomen in de regionale bodembeheernota.

Beoordeling

Een fietspad betreft geen functie die onderzocht hoeft te worden in het kader van de ruimtelijke onderbouwing; er zullen geen mensen langdurig verblijven en er is geen contact met de bodem mogelijk door de aan te brengen asfaltlaag. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden zijn de regels van het Bouwstoffenbesluit van kracht. Wanneer verontreiniging wordt aangetroffen dient dit op een verantwoorde wijze te worden afgevoerd.

Conclusie

Aangezien het de verwachting is dat de verblijftijd van mensen op de nieuwe bestemming de twee uur niet zal overschrijden is het doen van bodemonderzoek vanuit het Besluit Indieningsvereisten niet noodzakelijk.

4.2.4 Geur

Wettelijk kader

De Nederlandse emissie Richtlijn geeft de algemene eisen aan voor emissieconcentraties, die overeenkomen met de stand van zaken van emissiebeperking. Het doel van de NeR is ten eerste het harmoniseren van de milieuvergunningen met betrekking tot emissies naar de lucht, Ten tweede het verschaffen van informatie over de stand van zaken inzake de techniek op het gebied van emissiebeperking. De NeR is vastgesteld door de gezamenlijke overheden, provincies, gemeenten en rijk.

Hierbij heeft de industrie een adviserende rol gehad. De NeR heeft geen formele wettelijke status, maar dient gebruikt te worden als richtlijn voor de vergunningverlening. Eventueel afwijken van de richtlijn is hierom mogelijk echter moet dit wel adequaat worden gemotiveerd.

Beoordeling

Bij geur van bedrijven gaat het om de geuruitstoot 'emissie' van bedrijven die zich verspreidt via de lucht en een geurbelasting veroorzaakt op de woon/ en leefomgeving. De NeR, de Nederlandse emissierichtlijn lucht, geeft algemene eisen aan emissieconcentraties, die overeenkomen met de stand van de techniek van emissiebeperking. Op grond van de beschikbare informatie kan geconcludeerd worden dat in de omgeving van het plangebied zich geen geur emitterende bedrijven bevinden die een negatieve invloed hebben op de toekomstige functies in het projectgebied. Alleen de boerderij aan de Achthovenerweg ligt nabij. Een fietspad is echter geen geurgevoelige functie.

Conclusie

Vanuit de Nederlandse emissierichtlijn worden geen beperkingen opgelegd met betrekking tot de uitvoerbaarheid van het project.

4.2.5 Geluid

Wet- en regelgeving

De mate waarin het geluid door het (spoor)wegverkeer en/of industrieterreinen met een wettelijke geluidzone, het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder. De Wet geluidhinder stelt dat in principe de geluidbelasting op een geluidsgevoelige bestemming niet hoger mag zijn dan de voorkeursgrenswaarde, dan wel een nader te bepalen hogere grenswaarde. Indien een bestemmingsplan (lees: besluit art. 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo als in onderhavig geval) nieuwe geluidsgevoelige functies toestaat, stelt de Wet geluidhinder de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidbelasting ten gevolge van wegen en gezoneerde industrieterreinen op een bepaalde afstand van de nieuwe geluidsgevoelige functie.

Beoordeling

Een fietsverbinding is geen geluidsgevoelig object. Daarnaast is de verbinding, met uitzondering van snorfietsen, e-bikes, e.d., gesloten voor motorvoertuigen. Bij de akoestisch beoordeling wordt de toename van de geluidshinder bepaald voor en na de aanleg van het nieuwe fietspad. In de huidige situatie rijden de snorfietsers over de Ruige Kade. In de toekomst zullen de snorfietsers rijden over het nieuwe fietspad, welke dichterbij de Achthovense molen en de boerderij aan de Achthovenerweg komt te liggen. Een fietspad heeft echter slechts een beperkte geluidproductie. Eerder onderzoek bevestigt dit¹. Wanneer uitgegaan wordt van een intensiteit van 1.000 fietsers per dag, waarvan 6% bromfiets², dan bedraagt de 48 dB contour 15 m tot de as van de weg. Deze contour betreft de maximale gevelwaarde die nieuwe geluidsgevoelige functies mogen hebben als gevolg van wegverkeerslawaai.

¹ Akoestisch onderzoek fietsbrug bij Nigtevecht, SAB, 25 augustus 2014

² www.wegen-wiki.nl/model-split

Blijft de (gecumuleerde) waarde daaronder, dan kan doorgaans ook geconcludeerd worden dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat wat betreft geluid. Binnen voornoemde afstand zijn geen geluidgevoelige functies aanwezig.

Conclusie

Er zijn gelet op bovenstaande geen belemmeringen voor de realisatie van een fietspad nabij de Ruige Kade vanwege geluid.

4.2.6 Luchtkwaliteit

Beleid en Wet- en regelgeving

Op 15 november 2007 is de nieuwe "Wet luchtkwaliteit" in werking getreden. Hiermee wordt de wijziging van de Wet milieubeheer op het gebied van luchtkwaliteitseisen (hoofdstuk 5 titel 2) bedoeld. Deze wet vervangt het Besluit luchtkwaliteit uit 2005 en is een implementatie van de Europese kaderrichtlijn luchtkwaliteit en de vier dochter-richtlijnen waarin onder andere grenswaarden voor de luchtkwaliteit ter bescherming van mens en milieu zijn vastgesteld.

Deze nieuwe wet- en regelgeving noemt "gevoelige bestemmingen" (zoals scholen en kinderdagverblijven) en maakt onderscheid tussen projecten die "in betekende mate" en "niet in betekende mate" (NIBM) leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Daarnaast moet de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging worden meegenomen in de afweging of er sprake is van een "goede ruimtelijke ordening" en moet afgewogen worden of het aanvaardbaar is om een bepaald project op een bepaalde plaats te realiseren.

Regionaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit

In het Regionale Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit Zuid Holland zijn een aantal maatregelen ingebracht, die in regio Holland Rijnland worden uitgevoerd. Deze maatregelen zijn opgenomen in het NSL. De uitvoering van deze maatregelen wordt door Omgevingsdienst West-Holland gecoördineerd.

Gemeentelijk beleid

Op 15 januari 2008 is het luchtkwaliteitsplan 2007-2015 vastgesteld. Dit plan is de actualisatie van het luchtkwaliteitsplan 2003-2010. In het luchtkwaliteitsplan 2007-2015 zijn de jaren 2010 en 2015 onderzocht. In 2010 en 2015 treden er naar verwachting geen overschrijdingen van de grenswaarden meer op. Op enkele locaties wordt maar net voldaan aan de wettelijke norm voor stikstofdioxide. In verband hiermee zijn aanvullende maatregelen voorgesteld.

In de duurzaamheidsagenda 2012-2014 heeft de gemeente Bij het thema "Luchtkwaliteit en geur" voor het aandachtsgebied wonen de doelstelling "Op plaatsen waar mensen wonen, sporten of anderszins langdurig verblijven is de concentratie van luchtverontreinigende stoffen beduidend lager dan de wettelijke toegestane grenswaarden".

Beoordeling

De geplande aan te leggen fietsverbinding is gelegen in het buitengebied van Leiderdorp. De gronden hebben, op dit moment, een overwegend agrarische bestemming. De nieuwe bestemming behoort niet tot de "gevoelige bestemmingen" (NIBM) zoals in de wet- en regelgeving is genoemd. Verder leidt de nieuwe bestemming "niet in betekende mate" tot een verslechtering van de luchtkwaliteit in de omgeving.

Om inzicht te geven in de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging als gevolg van het plan kunnen de concentraties uit de digitale monitoringstool, die behoort bij het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit) worden gebruikt. Uit de monitoringstool 2013 blijkt dat de concentraties stikstofdioxide en fijn stof ter plaatse van de dichtst bijgelegen drukke doorgaande weg, de Acacialaan, $26,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 (2015), $23,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ fijn stof PM10 (2015 zonder zeezoutaf trek) en $15,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ fijn stof PM2,5 bedragen en daarmee binnen de normen valt. De verwachting is dat door het schoner worden van de autotechniek de concentratie van met name stikstofdioxide in de lucht in de toekomst nog lager is. Hiermee wordt voldaan aan het gemeentelijk beleid.

Conclusie

Zodoende zijn er geen belemmeringen op het gebied van luchtkwaliteit.

4.2.7 Externe Veiligheid

Beleid en Wet- en regelgeving

Externe veiligheid heeft betrekking op het gebruik, de productie, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen. De overheid stelt grenzen aan de risico's van inrichtingen met gevaarlijke stoffen. Deze grenzen zijn vertaald in een norm voor het plaatsgebonden risico³ (PR) en een oriëntatiewaarde en verantwoordingsplicht voor het groepsrisico⁴ (GR). Voor het plaatsgebonden risico zijn wettelijke grenswaarden vastgesteld. Hier mag niet van worden afgeweken.

Regelgeving

Plaatsgebonden risico

Het PR kent een grenswaarde van 10^{-6} . Binnen de PR 10^{-6} contour mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als richtwaarde en in nieuwe situaties moet in beginsel ook aan deze waarde worden voldaan.

Verantwoordingsplicht groepsrisico

Het groepsrisico is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting in situaties waarin zich een ramp met gevaarlijke stoffen voordoet. De verantwoordingsplicht is erop gericht om een weloverwogen afweging te maken over de risico's in relatie tot de (ruimtelijke) ontwikkelingen in het plangebied.

³ PR: Risico op een plaats buiten de inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar, dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, verblijft overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting of bij de transport-as, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is (zie ook artikel 1, lid 1 onderdeel p van het Bevi).

⁴ GR: De cumulatieve kansen dat per jaar dat een groep van 10, 100 of 1000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg hun aanwezigheid in het invloedsgebied in het invloedsgebied van een inrichting of een transportas en een ongewoon voorval binnen die inrichting of bij een transportas, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is (zie ook artikel 1, lid 1 onderdeel k van het Bevi).

Het groepsrisico wordt vergeleken met de oriëntatiewaarde: de kans op een ongeval met 10 dodelijke slachtoffers van 10^{-5} per jaar, met de kans op een ongeval met 100 dodelijke slachtoffers van 10^{-7} per jaar, en met de kans op 1000 of meer dodelijke slachtoffers van 10^{-9} per jaar. De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico ligt voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg en via buisleidingen echter een factor 10 lager dan voor inrichtingen.

In de verantwoording van het groepsrisico worden onderwerpen behandeld die van belang zijn bij het maken van een afweging over het risico en de ruimtelijke situatie. Het groepsrisico wordt kwantitatief beoordeeld. Daarnaast komen ook planologische aspecten aan de orde en de mogelijkheden tot rampenbestrijding (zie ook Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico voor inrichtingen).

Inrichtingen

Het beleid voor inrichtingen is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi).

Buisleidingen

Voor buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb). Behalve met het PR en het GR moet voor buisleidingen rekening worden gehouden met de belemmeringenstrook, dit is de strook van 5 meter aan weerszijden van de leidingen die moet worden vrijgehouden ten behoeve van onderhoud en werkzaamheden aan de buisleiding. Binnen de belemmeringenstrook, mag niet gebouwd worden, tenzij met toestemming (via een ontheffing of een aanlegvergunning) van burgemeester en wethouders. Werkzaamheden in deze strook mogen alleen worden uitgevoerd door of met instemming van de leidingbeheerder. De ligging van de leidingen en de belemmeringenstrook moet op de bestemmingsplankaart worden vastgelegd.

Vervoer over de weg

Eind 2013 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) vastgesteld. In combinatie met het Basisnet is deze op 1 april 2015 in werking getreden.

Bij de vaststelling van de veiligheidzones is rekening gehouden met een toename van het transport van gevaarlijke stoffen. Het Basisnet Weg geeft een gebruiksruimte aan de daarin opgenomen wegen. De veiligheidszone is zodanig gekozen dat rekening houdend met de gebruiksruimte het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen op de grens van de zone niet meer bedraagt dan 10^{-6} per jaar. Voor de situaties waarin de afstand '0' is vermeld, betekent dit dat het plaatsgebonden risico vanwege dat vervoer op het midden van de weg niet meer mag bedragen dan 10^{-6} per jaar. Binnen de veiligheidszone mogen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten worden gebouwd. Binnen het PAG van 30 meter mag slechts bij hoge uitzondering en met een goede motivatie gebouwd worden.

Provinciaal Beleid

De provincie Zuid Holland ambieert een veilig Zuid-Holland. In de provinciale structuurvisie (PSV) staat als provinciaal belang genoemd het 'beschermen van grote groepen mensen tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen'. De provincie wil voorkomen dat risicovolle activiteiten gevestigd worden in de omgeving van grote groepen mensen of dat een nieuwe ontwikkeling gepland wordt binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit.

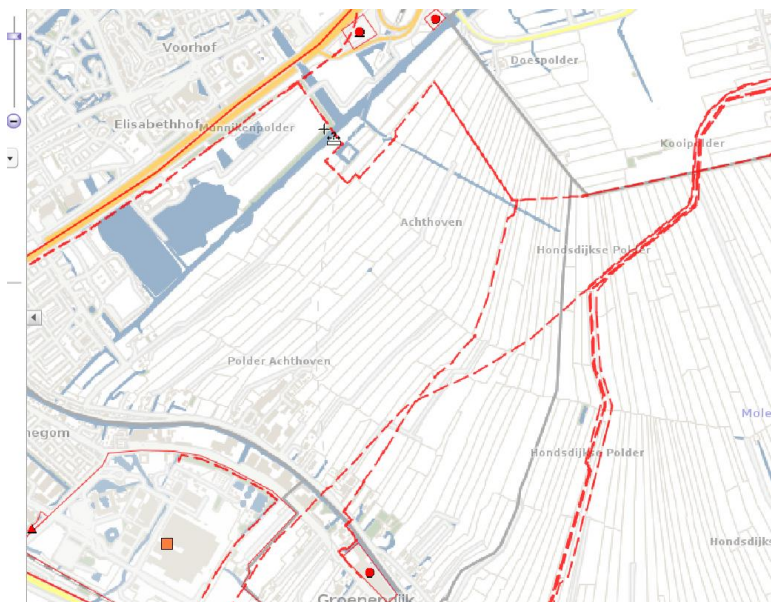
Het is niet altijd te voorkomen dat dit soort functies gecombineerd worden en het groepsrisico toeneemt. In dat geval vraagt de provincie van de verantwoordelijke bestuurders dat zij een verantwoording groepsrisico schrijven: een heldere en transparante toelichting waarin zij uitleggen waarom deze ontwikkeling op deze locatie noodzakelijk is. Op basis van een verantwoording groepsrisico moet aannemelijk worden gemaakt dat op termijn in de eindsituatie wordt voldaan aan de oriëntatiewaarde.

Bestuurlijk kader externe veiligheid Holland Rijnland

In het Bestuurlijk kader is een beslismodel opgesteld op basis van zonering van het groepsrisicodiagram (het fN-diagram, f= kans op calamiteit, N=aantal slachtoffers). Het model gaat uit van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico. Aan de zones in het diagram zijn verschillende handelwijzen gekoppeld. Als de groepsrisicocurve voor een bepaalde activiteit of ruimtelijke ontwikkeling in een bepaalde zone uitkomt, volgt uit het beslismodel onder welke voorwaarden de activiteit of de ruimtelijke ontwikkeling is toegestaan.

Inventarisatie risicobronnen

Hieronder is een uitsnede van de risicokaart opgenomen. Het plangebied wordt doorkruist door een leiding waar onder hoge druk gas door wordt vervoerd. De uitwendige diameter bedraagt 12.76 inch en de werkdruk 40 bar. Over de A4 worden gevaarlijke stoffen vervoerd, echter gelet op de afstand tot het plangebied, ca. 710 m, kan deze buiten beschouwing worden gelaten. In de noordwesthoek zijn het HSL-centrum te zien en het LPG station. In het HSL-centrum is een bovengrondse tank aanwezig met propaan.

Uitsnede risicokaart

Beoordeling

LPG-tankstations

Volgens de geldende omgevingsvergunningen voor milieu is de LPG-doorzet begrensd tot maximaal 1.500 m³/jaar. Op grond van het Besluit externe veiligheid gelden voor het LPG-tankstation de volgende risicocontouren voor het plaatsgebonden risico.

Doorzet (m ³) per jaar	Afstand (m) vanaf vulpunt	Afstand (m) vanaf ondergronds of ingeterpt reservoir	Afstand (m) vanaf afleverzuil
≥ 1000	110	25	15

Tabel 1: Plaatsgebonden risico $PR=10^{-6}$ voor (planologisch) nieuwe situaties.

Doorzet (m ³) per jaar	Afstand (m) vanaf vulpunt	Afstand (m) vanaf ondergronds of ingeterpt reservoir	Afstand (m) vanaf afleverzuil
≥ 1000	40	25	15

Tabel 2: Plaatsgebonden risico $PR=10^{-6}$ voor (planologisch) bestaande situaties.

Binnen de afstanden zoals opgenomen in de tabellen 1 en 2 zijn geen (planologisch) bestaande beperkt kwetsbare bestemmingen aanwezig; dit plan maakt dit ook niet mogelijk.

Groepsrisico

Voor het groepsrisico geldt een invloedsgebied van 150 meter, gerekend vanaf het LPG-vulpunt, de LPG-afleverinstallatie en het LPG-reservoir. Het fietspad ligt niet binnen het invloedsgebied van een LPG-tankstation en leidt daarmee niet tot een verhoging van het groepsrisico.

Het vml. HSL-bezoekerscentrum ligt niet binnen een plaatsgebonden risicocontour $PR=10^{-6}$. Het $PR=10^{-6}$ leidt niet tot beperkingen voor het plan. Ook een invloedsgebied is niet aanwezig.

Buisleiding

De aardgasleiding heeft een 100% letaliteitsgebied van 70 meter en een 1% letaliteitsgebied van 140 m. Dit is gelijk aan het invloedsgebied.

Binnen het 100%-letaliteitsgebied van een buisleiding zal iedereen komen te overlijden als gevolg van een maatgevende calamiteit met deze leiding. Het plangebied ligt binnen het 100% letaliteitsgebied en binnen het 1%-letaliteitsgebied van de bovenbedoelde leiding.

Een fietspad is echter geen kwetsbaar of beperkt object. Zodoende kan een nadere beschouwing achterwege blijven.

Conclusie

Het college van burgemeester en wethouders van Leiderdorp acht het groepsrisico gelet op bovenstaande aanvaardbaar.

4.3 Omgevingsfactoren

4.3.1 Flora en fauna

Soortenbescherming

Op 01 april 2002 is de Flora- en Faunawet in werking getreden. Doel van deze wet is de bescherming van plant- en diersoorten. Tegelijkertijd vormt deze wet de implementatie van Europese en internationale verplichtingen (Habitat- en Vogelrichtlijn, Verdrag van Bern). De wet vervangt diverse wetten die voorheen betrekking hadden op de bescherming van dier- en plantsoorten (de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten, de Nuttige dierenwet 1914 en het soortenbeschermingsonderdeel van de Natuurbeschermingswet) en vormt samen met de Natuurbeschermingswet 1998 het belangrijkste juridische kader voor de bescherming van de natuur. Uitgangspunt van de Flora- en faunawet is het “nee, tenzij”-principe.

De Flora- en Faunawet gaat over soortenbescherming en bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen “licht” en “zwaar” beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud dan wel van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet niet. Er is dan sprake van ontheffing op grond van de wet. Aan deze ontheffing zijn geen aanvullende voorwaarden verbonden.

Wel geldt dat in alle gevallen de zorgplicht voor de instandhouding en bescherming van natuurwaarden in acht moet worden genomen. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Voor zover ontheffing niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort;
- Er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling);
- Er geen alternatief is.

Bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen, waaronder het bestemmingsplan (lees: besluit art. 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo als in onderhavig geval), moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg staat. In het uiterste geval behoort verlening van ontheffing niet tot de mogelijkheden. In dat geval zal bij de ruimtelijke besluitvorming moeten worden geconcludeerd dat de voorgenomen ingreep geen doorgang zal kunnen vinden.

Er is gelet hierop onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de vaste rust- of verblijfplaats van strikt beschermde plant- of diersoorten⁵.

⁵ Natuurtoets ten behoeve van een nieuw voetpad langs de Ruigekade te Leiderdorp, Antea Group, 2015

Kort samengevat geldt dat in het zoekgebied één beschermde soort is aangetroffen die (naast het voorkomen van broedvogels) de voorgenomen realisatie van het voetpad kan beïnvloeden. In het plangebied is de kleine modderkruiper (Tabel 2-soort) aangetroffen. Indien werkzaamheden ten behoeve van het fietspad plaatsvinden aan de watergangen dient rekening gehouden te worden met deze soort. Dit kan door bij aanleg tijdens de winterperiode de kleine modderkruiperpopulatie te sparen door het mijden van diepere delen en/of wanneer de natuurvriendelijke oevers in het droge worden aangelegd. Er hoeft dan geen overtreding van de Flora en faunawet te zijn; er is dus geen ontheffing nodig. Bij de ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor de kleine modderkruiper een vrijstelling, mits de werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde Gedragscode. De gemeente zal uitvoerder verplichten deze Gedragscode te volgen.

Daarnaast dient in verband met de mogelijke aanwezigheid van zwaar beschermde vleermuissoorten in het plangebied en directe omgeving, lichtuitstraling na zonsondergang te worden voorkomen (zowel tijdens de werkzaamheden als in de toekomstige situatie). Hier wordt aan voldaan; er komt geen verlichting langs het fietspad.

Algemene broedvogels

Bij de realisatie van het pad dient rekening gehouden te worden met het voorkomen van broedvogels. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Het plangebied en de graslanden in de directe omgeving vervullen een belangrijke functie voor (broed)vogels en deze zijn hier dan ook in grote getale aanwezig. Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal halverwege maart tot en met juli). Op deze wijze worden de broedvogels naar alle waarschijnlijkheid niet verstoord en zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. De werkzaamheden zullen plaatsvinden buiten het broedseizoen.

Gebiedsbescherming

Effecten Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische hoofdstructuur) en Belangrijk weidevogelgebied

Het plangebied kruist op een bepaald punt een Ecologische verbindingszone (EVZ). Daarnaast valt het plangebied grotendeels in een belangrijk weidevogelgebied. In het kader van de NNN (waaronder de EVZ valt) en het belangrijke weidevogelgebied is als gevolg van de realisatie van het fietspad, naast ruimtebeslag, mogelijk sprake van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van beide gebieden. Als negatieve effecten optreden op deze gebieden is compensatie noodzakelijk. Om daarnaast het project door te laten gaan dienen eerst alternatieven onderzocht te worden (bijvoorbeeld het pad buiten de EVZ laten lopen zodat er geen ruimtebeslag meer optreedt) en dient afgewogen te worden of sprake is van groot openbaar belang.

De doorkruising van de EVZ betreft een minimale. Het (potentiële) functioneren van de EVZ wordt niet wezenlijk aangetast door de doorkruising. Er is derhalve geen compensatie nodig.

Voor het belangrijke weidevogelgebied geldt dat er ruimtebeslag plaatsvindt als gevolg van de aanleg van het fietspad en de inrichting van het plangebied. De belangrijkste bescherming van weidevogelgebieden wordt niet via de Verordening Ruimte geregeld, maar is vormgegeven en uitgewerkt in de (recent) herziene provinciale beleidsregel 'Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland, 2013). In de beleidsregel is aangegeven hoe het provinciale compensatiebeleid ten aanzien van natuur, recreatie en landschap moet worden uitgevoerd.

De ligging van het pad in het belangrijke weidevogelgebied zal, naast ruimtebeslag, ook zorgen voor verstoring (als gevolg van de aanleg en de gebruikers). Echter is de verwachting dat de verstoring op vogels tijdens de gebruikersfase gering zal zijn. Omdat de fietser zich relatief snel en geruisloos verplaatst, is te verwachten dat de verstoring zeer beperkt zal zijn, en in ieder geval minder zal zijn dan door wandelaars of gemotoriseerd verkeer. Immers, de verstoring duurt minder lang en de voorspelbaarheid van het gedrag van de fietser is groot, namelijk rechtdoor zonder te stoppen. Mogelijk rondom de locatie waar een picknickgelegenheid wordt aangeboden, zal de verstoring iets groter zijn; dit is echter naar verhouding te verwaarlozen aangezien de mensen voornamelijk rond de picknickplaats zullen blijven (Krijgsveld et al., 2008). Door de ligging van het fietspad tussen watergangen wordt de verstoring met eventueel (niet-)aangelijnde honden beperkt tot het plangebied van het fietspad. Ondanks dat de verstoring van fietsers beperkt zal zijn, geldt er voor de gehele lengte van het fietspad (en de directe omgeving) een compensatieplicht als gevolg van het ruimtebeslag en het hierdoor ongeschikt worden van het plangebied voor broedvogels. Aangezien (broed)vogels een verstoringafstand hebben zal niet direct naast het pad gebroed worden. Derhalve zal ook voor het omliggende gebied van het fietspad gecompenseerd moeten worden.

Er worden t.b.v. de compensatie natuurvriendelijke oevers gerealiseerd en natte natuur (watercompensatie - zie navolgende paragraaf).

Er wordt in totaal 15.530 m² natte natuur gerealiseerd. Daarnaast komt er een natuurvriendelijke oever van 402 m met een oppervlakte van 7.106 m² onder water en 7.106 m² boven water. Verder komt er een oppervlakte nieuwe waterpartijen van 2.802 m² bij en nieuw te graven sloten met een lengte van 327 m. Verder wordt de hoofdwatgang met 1.5 m verbreed over 598 m. De oppervlakte hiervan bedraagt 887 m². De te realiseren natuur compenseert het verlies aan weidevogelleefgebied (water/natte natuur wordt hierbij niet beschouwd aangezien dit voor weidevogels geen positief effect heeft).

Effecten Natura 2000

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer afstand van het plangebied geen Natura 2000- gebied ligt. Vanwege de afstand worden geen effecten op het Natura 2000-gebied (o.a. 'De Wilck') verwacht. Zoals aangegeven hiervoor, heeft de ruimtelijke ontwikkeling beperkte invloed, eventueel op de directe omgeving van het plangebied. Op basis van de afstand en de beperkte invloed zijn er geen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. Een nader onderzoek (Voortoets) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

Conclusie

Het aspect flora en fauna werpt geen belemmeringen op voor uitvoering van het plan. Wel dienen de werkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen en vinden deze ook plaats buiten het broedseizoen. Opgemerkt wordt dat ook dan geen sprake mag zijn van aantasting van broedende vogels. Tevens dient uitvoerder de Gedragscode v.w.b. de kleine modderkruiper te volgen, zodat ontheffing van de Flora- en faunawet niet nodig is (er is dan geen sprake van overtreding van de wet). In veel situaties kan door het vooraf treffen van mitigerende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. De maatregelen moeten van dien aard zijn dat de functionaliteit van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen behouden blijft. Hierbij moet, naast de plek waar de eieren zijn afgezet of waar de ongunstige periode wordt doorgebracht, ook gedacht worden aan geschikt gebied om te foerageren en voldoende bedekking voor schuilmogelijkheden. Essentieel is dat de getroffen mitigatie moet functioneren of met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal functioneren, voordat het oorspronkelijke onderdeel van het leefgebied wordt aangetast. Ook moet er voldoende invulling aan de zorgplicht worden gegeven. Hiertoe zal uitvoerder een werkprotocol (laten) opstellen; de gemeente zal dit uitvoerder verplichten.

4.3.2 Water

Inleiding

In het kader van het verkrijgen van een duurzaam watersysteem hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen in 2001 de Startovereenkomst waterbeleid 21^e eeuw (WB'21) ondertekend. Onderdeel van het nieuwe waterbeleid is de "watertoets": de check van ruimtelijke plannen aan de gevolgen voor het watersysteem.

Beleid

Rijksbeleid

Water heeft invloed op de ruimtelijke ordening. Het kabinetsstandpunt "Waterbeleid in de 21e eeuw" (WB21) geeft aan dat bij nieuwe ruimtelijke besluiten water voortaan expliciet in beeld moet worden gebracht. Daarom dient een bestemmingsplan (alsook een besluit art. 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo als in onderhavig geval) een volledig uitgebouwde waterparagraaf te hebben. Zo'n paragraaf bevat de "watertoets". Het doel van het uitvoeren van deze toets is te waarborgen dat de waterhuishoudkundige doelstellingen bij de planvorming expliciet en op een evenwichtige wijze in de beschouwing worden genomen.

Waterbeleid in de 21e eeuw (WB21)

Het huidige systeem van waterbeheer kent vele mogelijkheden tot afwenteling. Te vaak leggen burgers en overheden hun problemen op het bord van een ander. De commissie meent dat het uitgangspunt "niet afwentelen" moet gelden voor het watersysteem zelf, voor de bestuurlijke verantwoordelijkheden en voor de kosten.

Om veiligheid te creëren en schade door wateroverlast en door droogte te voorkomen, kiest de Commissie voor een drietrapsstrategie bij de keuze van maatregelen.

De drietrapsstrategie krijgt een verplichtend karakter voor alle overheden:

1. Overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms vasthouden in de bodem en oppervlakte water;
2. Zonodig water tijdelijk bergen in retentiegebieden langs de waterlopen waarvoor ruimte moet worden gecreëerd;
3. Pas als 1 en 2 te weinig opleveren, water afvoeren naar elders of, als dat niet kan, het water bij extreme omstandigheden gecontroleerd opvangen in daarvoor aangewezen gebieden;

Bij het waterbeheer in de stad zelf wordt steeds meer gewerkt volgens het principe van geen afwenteling. Dit gebeurt met het bergen en infiltreren van water binnen het stedelijk gebied. Dit waterneutraal bouwen komt echter hoofdzakelijk voor in nieuwe stedelijke uitbreidingen. In het stedelijk gebied moeten ook maatregelen worden getroffen om het water langer vast te houden en minder snel af te voeren naar elders (lokale berging, vasthouden bij de bron). Om problemen niet af te wentelen op de omgeving is voldoende bergingscapaciteit nodig in het oppervlaktewatersysteem binnen de stad in combinatie met infiltratie in de bodem.

Provinciaal beleid

De provincie Zuid-Holland heeft het rijksbeleid overgenomen in de herziening van de Nota Planbeoordeling. Een bestemmingsplan (lees: besluit art. 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo als in onderhavig geval) zal inzicht moeten geven in aspecten als veiligheid en waterbeheer, de huidige situatie, de volgens het waterbeleid gewenste ontwikkelingen, de wijze waarop in het ruimtelijk beleid hiermee rekening wordt gehouden, de wijze waarop dit is vertaald naar verbeelding (plankaart) en planregels en het overleg met de waterbeheerders.

Beleid hoogheemraadschap

Waterbeheerplan 2010-2015

Voor de planperiode 2010-2015 zal het Waterbeheerplan (WBP) van Rijnland van toepassing zijn. In dit plan geeft Rijnland aan wat haar ambities voor de komende planperiode zijn en welke maatregelen in het watersysteem worden getroffen. Het nieuwe WBP legt meer dan voorheen accent op uitvoering. De drie hoofddoelen zijn veiligheid tegen overstromingen, voldoende water en gezond water. Wat betreft veiligheid is cruciaal dat de waterkeringen voldoende hoog en stevig zijn én blijven en dat rekening wordt gehouden met mogelijk toekomstige dijkverbeteringen. Wat betreft voldoende water gaat het erom het complete watersysteem goed in te richten, goed te beheren en goed te onderhouden. Daarbij wil Rijnland dat het watersysteem op orde en toekomstvast wordt gemaakt, rekening houdend met klimaatverandering. Immers, de verandering van het klimaat leidt naar verwachting tot meer lokale en heviger buien, perioden van langdurige droogte en zeespiegelrijzing. Het Waterbeheerplan sorteert voor op deze ontwikkelingen.

Het Waterbeheerplan 2010-2015 van Rijnland is te vinden op de website:

http://www.rijnland.net/wat_doet_rijnland/waterbeheerplan.

Keur 2015 en Uitvoeringsregels

Per 1 juli 2015 is een nieuwe Keur in werking getreden. Tevens zijn er uitvoeringsregels vastgesteld. Een nieuwe Keur is nodig vanwege de totstandkoming van de Waterwet en daarmee verschuivende bevoegdheden in onderdelen van het waterbeheer. Verder zijn aan deze Keur bepalingen toegevoegd over het onttrekken van grondwater

en het infiltreren van water in de bodem. De "Keur en Beleidsregels" maken het mogelijk dat het Hoogheemraadschap van Rijnland haar taken als waterkwaliteits- en kwantiteitsbeheerder kan uitvoeren. De Keur is een verordening van de waterbeheerder met wettelijke regels (gebod- en verbodsbepalingen) voor:

1. Waterkeringen (onder andere duinen, dijken en kaden);
2. Watergangen (onder andere kanalen, rivieren, sloten, beken);
3. Andere waterstaatswerken (o.a. bruggen, duikers, stuwen, sluizen en gemalen).

De Keur bevat verbodsbepalingen voor werken en werkzaamheden in of bij de bovengenoemde waterstaatswerken.

Er kan een ontheffing worden aangevraagd om een bepaalde activiteit wel te mogen uitvoeren. Als Rijnland daarin toestemt, dan wordt dat geregeld in een Watervergunning op grond van de Keur. De Keur is daarmee een belangrijk middel om via vergunningverlening en handhaving het watersysteem op orde te houden of te krijgen. Nieuw in de Keur ten opzichte van de Keur uit 2009 is de zorgplicht en het ja, tenzij principe.

Een zorgplicht

Voor eenvoudige werkzaamheden met weinig risico geldt een zorgplicht. Een initiatiefnemer mag zelf weten hoe hij handelt, zolang dit maar zorgvuldig is. Een initiatiefnemer mag geen probleem voor het watersysteem veroorzaken. Geen belemmering in doorstroming, geen problemen in waterberging, geen verslechtering waterkwaliteit. Wanneer zich toch een probleem voordoet, moet een initiatiefnemer ervoor zorgen dat het probleem wordt opgelost en de gevolgen worden beperkt. Wanneer een initiatiefnemer geen probleem voor het watersysteem veroorzaakt kan hij er van uitgaan dat hij zorgvuldig handelt.

Bij de Keur horen de Uitvoeringsregels. Hierin staan voorwaarden voor allerlei werkzaamheden die bewoners en bedrijven willen uitvoeren bij water en dijken. De Uitvoeringsregels kan een zorgplicht, een Algemene regel en een Beleidsregel bevatten.

De zorgplicht geldt voor eenvoudige werkzaamheden met weinig risico.

In de Algemene regel staan voorwaarden voor activiteiten met een beperkt risico.

In de Beleidsregel staan voorwaarden voor activiteiten met een groter risico.

De Keur en de uitvoeringsregels zijn te vinden op <https://www.rijnland.net/regels/keur-en-uitvoeringsregels>.

Voorkeursvolgorde voor Afvalwater en zorgplicht behandeling Hemelwater

Rijnland geeft de voorkeur aan het scheiden van hemelwater en afvalwater, mits het doelmatig is. Wij volgen hierbij de voorkeursvolgorde (rijksbeleid), waarbij voorop staat het voorkomen van het ontstaan van afvalwater, als er afvalwater is het zoveel mogelijk beperken van verontreiniging en waar mogelijk afvalwaterstromen worden gescheiden. De gemeente kan gebruik maken van deze voorkeursvolgorde bij de totstandkoming van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Deze voorkeursvolgorde is echter geen dogma. De uiteindelijke afweging zal lokaal moeten worden gemaakt, waarbij doelmatigheid van de oplossing centraal staat. Rijnland streeft naar samenwerking in de afvalwaterketen en wil hierover graag adviseren.

Naast een voorkeursvolgorde voor afvalwater geldt voor de behandeling van hemelwater de zorgplicht. Rijnland geeft daarbij de voorkeur aan brongerichte maatregelen

boven 'end-of-pipe' maatregelen. Het te lozen hemelwater mag geen significante verslechtering van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater veroorzaken. Voorbeelden om dit te bereiken zijn duurzaam bouwen, infiltratie, het toepassen van berm- of bodempassage en (straat)kolken met extra zand-slibvang of zakputten. Als ondanks de zorgplicht en de preventieve maatregelen het te lozen hemelwater naar verwachting een aanmerkelijk negatief effect heeft op de oppervlaktewaterkwaliteit, kan in overleg tussen gemeente en waterschap gekozen worden voor aanvullende voorzieningen, een verbeterd gescheiden stelsel of – als laatste keus – aansluiten op het gemengde stelsel.

Het Hoogheemraadschap heeft beleidsregels op het gebied van dempingen en compensatie verhard oppervlak. Deze beleidsregels houden in dat:

- het gedempte wateroppervlak volledig moet worden gecompenseerd;
- bij een toename van het verhard oppervlak tussen 500 m² en 10.000 m² moet 15% van het toegenomen verhard oppervlak worden gecompenseerd als open water (de zogenaamde 15% regel).

De compensatie geschiedt bij voorkeur in hetzelfde peilgebied. Indien dat (fysiek) niet mogelijk is dan is compensatie in een peilgebied binnen hetzelfde bemalingsgebied mogelijk, zulks in overleg met Rijnland.

Waterplan Leiderdorp (2011)

In het Waterplan van de gemeente Leiderdorp 2011-2015 is de algemene visie van Leiderdorp “Leiderdorp, kloppend hart tussen stad en land” doorvertaald naar water. Dit heeft geleid tot de volgende doelstellingen:

- water als verbindend element gebruiken om de samenhang en identiteit van de verschillende wijken in Leiderdorp te versterken;
- het woon- en leefklimaat voor mens en dier versterken door de waterkwaliteit op alle fronten te versterken en de recreatieve functies van water optimaal te benutten;
- intensieve regionale samenwerking op het gebied van water met Rijnland en de regiogemeenten;
- de bewoners gericht van informatie over (grond)water voorzien, gevraagd en ongevraagd (loketfunctie).

Bij deze doelstellingen zijn vijf aansprekende iconen geformuleerd.

In het Waterplan van de gemeente Leiderdorp 2011-2015 is de algemene visie van Leiderdorp “Leiderdorp, kloppend hart tussen stad en land” doorvertaald naar water. Dit heeft geleid tot de volgende doelstellingen:

- water als verbindend element gebruiken om de samenhang en identiteit van de verschillende wijken in Leiderdorp te versterken;
- het woon- en leefklimaat voor mens en dier versterken door de waterkwaliteit op alle fronten te versterken en de recreatieve functies van water optimaal te benutten;
- intensieve regionale samenwerking op het gebied van water met Rijnland en de regiogemeenten;
- de bewoners gericht van informatie over (grond)water voorzien, gevraagd en ongevraagd (loketfunctie).

Beoordeling

Waterkwaliteit

Uit metingen blijkt dat de huidige kwaliteit van het boezemwater en het polderwater binnen en in de omgeving van het plangebied matig tot redelijk is. De concentratie aan nutriënten in het boezemwater is groter dan de MTR (Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau)-norm. Bij het inlaten van boezemwater in de polders heeft dit een negatieve invloed op de kwaliteit van het polderwater.

Watercompensatie

Aangezien de verharding toeneemt en een watergang deels wordt gedempt, is op basis van de beleidsregels van het Hoogheemraadschap van Rijnland compensatie nodig. Het fietspad wordt 2.475 m lang en 3 m breed. In totaal komt er dus 7.425 m^2 verharding bij. Er dient derhalve $7.425 \times 0.15 = 1113.75 \text{ m}^2$ open water te worden gerealiseerd (in hetzelfde peilvak).

Bij de verdere uitwerking van het ontwerp zijn deze randvoorwaarden en uitgangspunten van belang.

- Het peil van het oppervlaktewater mag niet gewijzigd worden;
- Het pad en eventuele fundering moet buiten het profiel van een kering blijven, conform de legger;
- De hoogte van een kering mag niet negatief worden beïnvloed;
- Nieuwe overige wateroppervlakken dienen een minimale waterdiepte van 0,50 m te hebben;
- De oevers dienen een talud van minimaal 1:3 te hebben;
- Beschoeiing zijn in principe niet toegestaan;
- Langs de oevers dient een onderhoudstrook aanwezig te zijn van minimaal 2,00 m;
- Eventuele nieuwe watergangen dienen in verbinding te staan met overig water;
- Het water dat op het pad valt wordt gezien als schoon en mag vrij afstromen naar oppervlaktewater (indien geen uitlogbare bouwmaterialen gebruikt worden);
- Er mogen geen uitlogbare bouwmaterialen gebruikt worden voor de constructie van het voetpad.

Het fietspad wordt ingericht als hierboven beschreven. De oevers worden natuurvriendelijk ingericht en volgens de uitgangspunten als hierboven beschreven.

Zoals aangegeven wordt nieuw water gerealiseerd als onderdeel van de natuur-, water- en recreatieopgave in de Achthovenerpolder. Er komt een natuurvriendelijke oever wordt 402 m en heeft een oppervlakte van 7.106 m^2 onder water en 7.106 m^2 boven water. Verder komt er een oppervlakte nieuwe waterpartijen van 2.802 m^2 bij en nieuw te graven sloten van 327 m. Verder wordt de hoofwatergang met 1.5 m verbreed over 598 m. De oppervlakte bedraagt 887 m^2 . Hiermee wordt de wateropgave van Rijnland gerealiseerd. De gemeente Leiderdorp is zelf verantwoordelijk voor uitvoering van de watercompensatie. Daarmee is de uitvoering voldoende geborgd.

Conclusie

Het initiatief voldoet gelet op bovenstaande aan het beleid van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

4.3.3 Archeologie

Wettelijk kader

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag voor de bescherming van het archeologisch erfgoed ondertekend. Het Nederlandse parlement heeft dit verdrag van Malta in 1998 goedgekeurd. Het verdrag ziet toe op de bescherming van het Europees archeologisch erfgoed. Inmiddels is de Wet op de archeologische monumentenzorg van kracht (zie hierna). Een belangrijk uitgangspunt van het verdrag, en de nieuwe wet, is dat het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in de bodem ("in situ") bewaard blijft. Alleen als het ongestoord bewaard blijven van de archeologische resten in de bodem niet mogelijk is, moet de in de bodem aanwezige informatie door middel van opgravingen worden veiliggesteld.

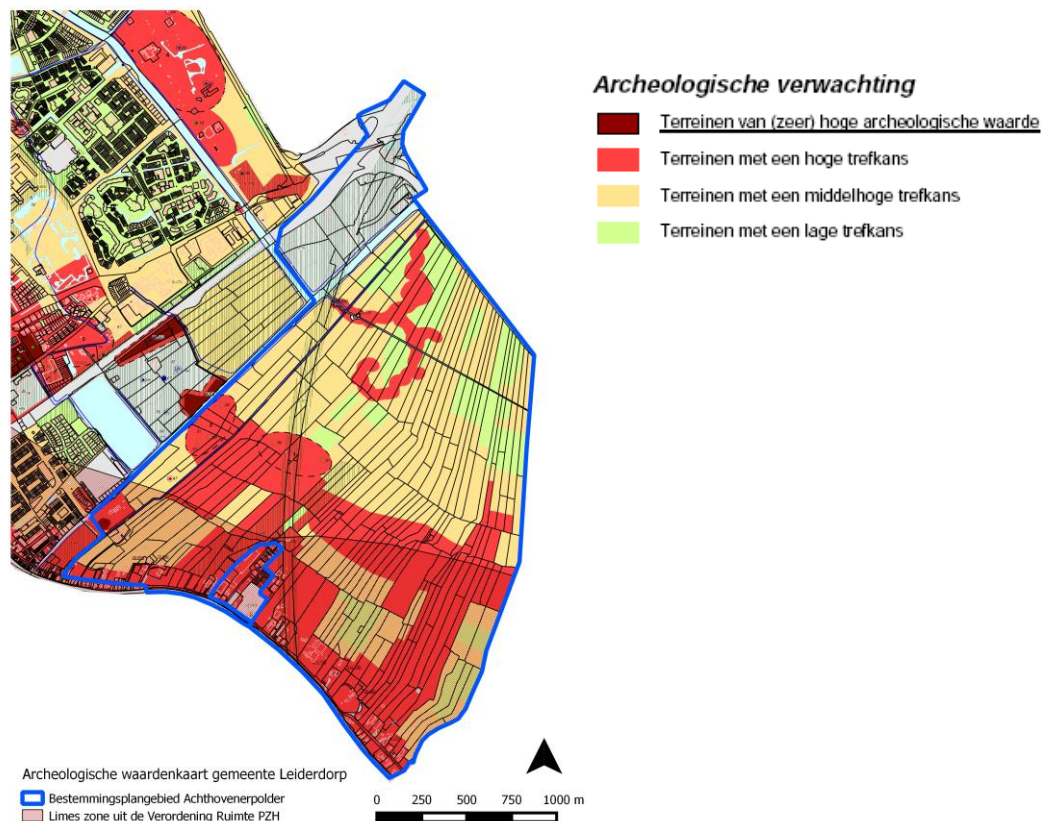
Een belangrijk uitgangspunt van het verdrag is de integratie van archeologie en ruimtelijke ordening. In de wet is onder meer opgenomen dat de gemeenteraad bij het opstellen van bestemmingsplannen (lees: besluit art. 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo als in onderhavig geval) rekening houdt met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Voor zover deze verplichting voor de gemeente leidt tot kosten als gevolg van het doen van opgravingen, kunnen deze kosten worden verhaald op degenen ten behoeve van wie medewerking wordt verleend ("de-veroorzaker-betaalt").

Van de aanvrager van een aanlegvergunning, een reguliere bouwvergunning, ontheffingsbesluit of bestemmingsplanherziening wordt verlangd dat hij/zij een rapport overlegt, waarin de archeologische waarde van het terrein dat volgens de aanvraag wordt verstoord, wordt vastgesteld en waarin duidelijk wordt gemaakt wat de gevolgen van de geplande bodemingreep zullen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief. Dit advies dient te worden opgesteld door een gecertificeerd archeologisch bureau. Dat bureau dient zich te conformeren aan de Kwaliteitsnorm Archeologie (KNA). De aanvrager mag daarvoor zelf een keuze maken uit de erkende marktpartijen.

Conform het veroorzakerprincipe zijn de kosten voor de bodemverstoorder c.q. aanvrager van vergunning, ontheffingsbesluit of bestemmingsplanherziening. In zijn algemeenheid geldt dat het bevoegd gezag bepaalt of met het rapport voldoende informatie is verzameld om een afgewogen oordeel te nemen over het vervolgtraject. Dit oordeel kan zijn dat geen verder onderzoek nodig is (vergunning kan worden verleend), behoud van archeologische waarde in situ (geen vergunning of aanpassing van het bouwplan) of verder onderzoek middels proefsleuven/boringen en/of opgraving.

Archeologische waarden- en verwachtingskaart Leiderdorp (2008)

In 2008 heeft Leiderdorp een archeologische waarden- en verwachtingskaart opgesteld met bijbehorende toelichting. Op deze kaarten zijn de tot nu toe bekende archeologische waarden en verwachtingen van de gemeente weergegeven. In het plangebied zijn zowel terreinen met een hoge trefkans, een middelhoge trefkans, als een lage trefkans aanwezig. Afhankelijk van de hoogte van de trefkans, dient vanaf een bepaalde oppervlakte en diepte archeologisch onderzoek verricht te worden.

De terreinen met een hoge trefkans geven het gebied weer langs de Oude Rijn en op de stroomgordels en kreekruigten. Hier was bewoning mogelijk vanaf het neolithicum (3400-2000 v. Chr).

De gebieden met een middelhoge en lage trefkans op archeologische waarden bevinden zich vooral in de polder. In de loop van de Late Middeleeuwen wordt het gebied achter de Oude Rijn ontgonnen. Hoewel het gebied in de perioden daarvoor vrij nat moet zijn geweest, zijn er aanwijzingen dat ook hier bewoning heeft plaatsgevonden vanaf de IJzertijd (800 - 15 v.Chr). Tijdens het afkleien in de naastgelegen Munnikken- en Doespolder zijn namelijk wegen (palenpad) en bewoningsresten aangetroffen langs restgeulen. De Achthovenerpolder is vanaf circa 1.440 na Chr. bekend. Door de ontginning, afkleiing en inklinking bestaat de kans dat het bovenste gedeelte van de oorspronkelijke bodem niet meer aanwezig is. Archeologische resten bevinden zich naar verwachting vooral in de diepere ondergrond ter plaatse van bijvoorbeeld een fossiele stroomgordel of langs een restgeul. Daarnaast kunnen vondsten worden aangetroffen die van elders afkomstig zijn en door middel van bijvoorbeeld demping of bemesting op het land terecht zijn gekomen.

Voor terreinen met een middelhoge trefkans geldt dat bij ingrepen die groter zijn dan 100 m², bij bodemingrepen dieper dan 30 cm, archeologisch onderzoek verplicht is. Bij terreinen met een hoge trefkans ligt de oppervlakte op 30 m².

De ondergrens voor het verrichten van archeologisch onderzoek wordt dus niet overschreden. Echter, voor de aan te leggen waterpartijen en natuurvriendelijke oevers zijn wel grondroerende werkzaamheden dieper dan 30cm nodig. Bovendien is het gebied immers op veel plaatsen afgekleid waardoor archeologische resten die ooit relatief diep in de ondergrond lagen, nu bijna direct onder maaiveld aanwezig kunnen zijn. Indien bij de aanleg van het fietspad archeologische resten naar boven komen zou dit de aanleg kunnen stilleggen en vertragen.

Om die reden is archeologisch bureau- en inventariserend booronderzoek verricht, waarbij het fietspad tevens is betrokken. Het onderzoek is als bijlage toegevoegd aan deze ruimtelijke onderbouwing⁶.

Op basis van literatuur en reeds verricht archeologisch onderzoek in de omgeving wordt een archeologische verwachting.

Paleolithicum en Mesolithicum

Er zijn geen paleolithische of mesolithische resten in Leiderdorp gevonden. Een voor de hand liggende verklaring hiervoor is dat de geologische lagen uit deze periode zeer diep liggen, circa 8-16 m –NAP. Ze zijn begraven onder latere lagen met veen, rivierafzettingen en zeeklei. De archeologische verwachting voor deze perioden is dan ook laag.

Neolithicum en Bronstijd

Vondsten uit de periode Neolithicum tot en met de Bronstijd zijn schaars in Leiderdorp. Er zijn wel aanwijzingen voor menselijke activiteiten, maar dan gaat het om vondsten die niet in hun oorspronkelijke context teruggevonden zijn. De uitgegraven grond was afkomstig van afkleiwerkzaamheden in de kleirijke polders in het buitengebied. In dit specifieke geval was de grond tot op een diepte van circa 1 m onder maaiveld afgegraven. Volgens het geologische en bodemkundige kaartmateriaal komen in de ondergrond tot die diepte geen afzettingen voor, die dateren uit het Laat-Neolithicum, waaruit moet worden opgemaakt dat de vondsten niet in primaire positie zijn aangetroffen. Op het Leiderdorps grondgebied zijn neolithische en brons-tijdsites niet bekend, maar dat betekent niet dat die niet aangetroffen kunnen worden. De kans op het aantreffen van sites uit het Neolithicum en de Bronstijd is afhankelijk van enkele voorwaarden:

- Er moeten mariene afzettingen in de ondergrond aanwezig zijn die zijn afgezet in een milieu dat niet continue onder water stond, zodat bewoning in bepaalde periodes mogelijk was;
- Het Oude Rijnsysteem heeft de oudere mariene afzettingen niet opgeruimd (met name de hoofdgeul zorgt voor erosie);
- Antropogene ingrepen hebben niet of slechts zeer lokaal plaatsgevonden.

De kans op het aantreffen van een neolithische (of een Bronstijd-) vindplaats is het grootst buiten de invloedssfeer van het stroomgebied van de Oude Rijn enerzijds en het Hollands veengebied anderzijds. Voor Leiderdorp geldt dat de hoogste verwachting voor deze perioden in onder andere in het huidige plangebied ligt. De archeologische verwachting voor deze perioden is middelhoog.

IJzertijd

Vanaf de IJzertijd (800-12 voor Chr.) is Leiderdorp een gebied geworden waar het goed wonen is. Met name de eerste 500 jaar is een periode van relatieve rust. Grote delen van het land komen droog te liggen. De bewoning op de oevers van de Rijn bij Leiden en Leiderdorp neemt dan ook aanzienlijk toe. Toch betreft het hier nog steeds nederzettingen van enkele boerderijen.

⁶ Archeologisch bureau- en inventariserend booronderzoek Polder Achthoven, gemeente Leiderdorp, Diachron, 2015

Op de hogere delen (naast de oevers van de Rijn ook crevasseruggen en getijderekkruggen) bouwen de lokale boeren hun huizen.

Romeinse tijd

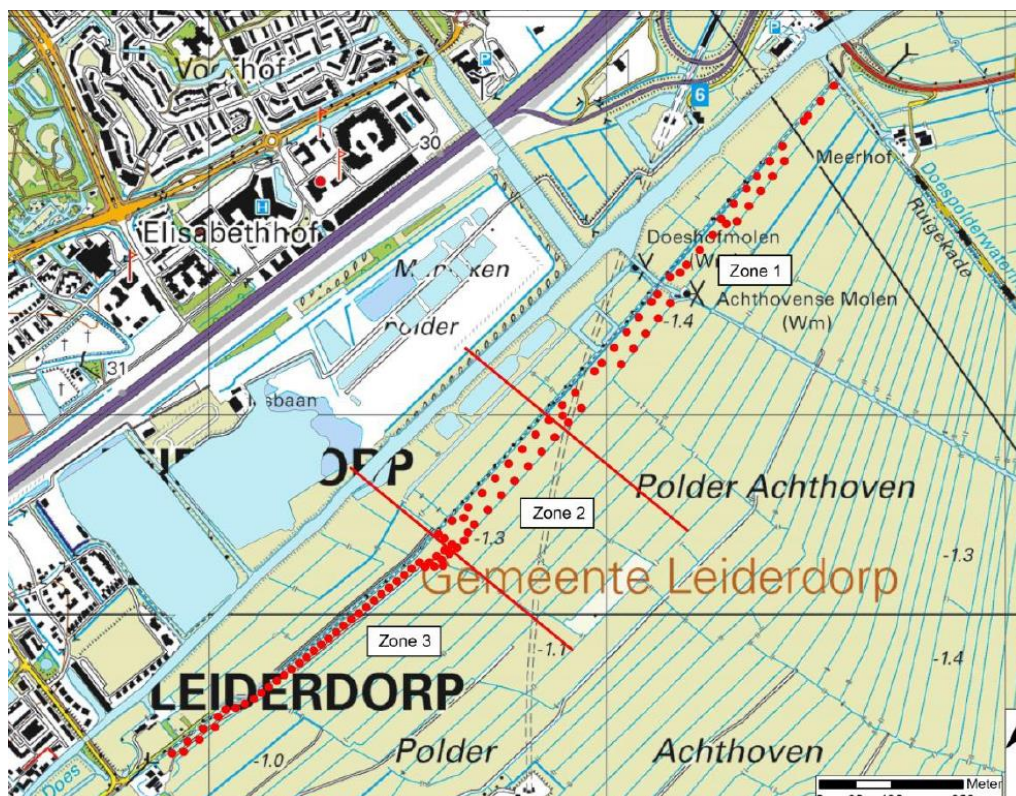
Rond 50 na Chr. is in Nederland de *limes* geïnstalleerd als verdedigde noordgrens van het Romeinse Rijk. Deze *limes* bestaat dan uit een reeks legerplaatsen (*castella*) op de zuidoever van de Rijn. Leiderdorp ligt direct aan de overzijde van de Oude Rijn ten opzichte van castellum Matilo (in de huidige Vinex-locatie Roomburg). Op tal van plaatsen binnen de gemeentegrenzen zijn bewoningssporen uit de Romeinse periode ontdekt (vindplaats 1- 4 en 6; terreinen met een hoge archeologische waarde). Het betreft sporen van rurale nederzettingen of huisplaatsen van de inheemse bevolking. In de Munnikkenpolder zijn resten van een perceleringssysteem uit de Romeinse tijd aangetoond. Tevens zijn hier aanwijzingen voor tenminste een huisplaats. Bij een deel van de bewoning in Leiderdorp zal het gaan om locaties die sinds de IJzertijd bewoond waren. Daarnaast heeft de aanwezigheid van de *auxilia* (hulptroepen) in castellum Matilo ongetwijfeld een grote impuls aan het gebied gegeven. De soldaten vormden een goede afzetmarkt voor landbouw en andere handelsproducten. Romeinse dakpannen, aangetroffen in Leiderdorp, met stempels van het 30ste Legioen dat gevestigd was in Matilo, zijn de stille getuigen van het onderlinge contact. Vindplaats 1 ligt direct ten zuidoosten van het plangebied. De archeologische trefkans voor deze periode is dan ook hoog.

Middeleeuwen en Nieuwe tijd

In de Vroege-Middeleeuwen vinden aan weerszijden van de Oude Rijn de eerste ontginningen plaats ten behoeve van akkerbouw. Het middeleeuwse Leiderdorp vindt zijn oorsprong in de zesde eeuw na Chr. rond de plaats waar tegenwoordig de tennisbanen bij de Hoogmadeseweg liggen (vindplaats 5). In de loop van de Late Middeleeuwen wordt het gebied achter de Rijn ontgonnen. De Polder Achthoven, het huidige onderzoeksgebied, is vanaf circa 1440 bekend. De Huis ter Doespolder of Doeshofpolder als afsplitsing van Polder Achthoven ontstaat in 1651. De archeologische verwachting voor de (Late-)Middeleeuwen en Nieuwe tijd is hoog.

Conclusies booronderzoek

Het verkennend booronderzoek heeft aangetoond dat in delen van het plangebied afzettingen van de Oude Rijn voorkomen waarop archeologische resten mogelijk aanwezig kunnen zijn. Dit betreffen dan met name de sedimenten uit de stroomgordel van de rivier (bedding-, oever- en crevasseafzettingen), waarop resten van bewoning uit de IJzer en/of Romeinse tijd aanwezig kunnen zijn, deze gebieden hebben ook een hoge archeologische verwachting voor deze perioden (zone 3). In de komgebieden (zones 1 en 2) zouden eventuele nog off-site vondsten/ resten aanwezig kunnen zijn. In de bovenste delen van de bodem in het hele plangebied (zone 1, 2 en 3) kunnen mogelijk nog sporen aanwezig zijn die gerelateerd zijn aan de kleiwinning die in de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd in het gebied heeft plaatsgevonden (zones 1, 2 en 3).

Advies zone 1 en 2

De archeologische verwachting voor dit gebied op basis van het onderzoek is laag. Indien archeologische resten aanwezig zijn zal het gaan om *off-site* vondsten/sporen zoals bijvoorbeeld knuppelpaden of visfinken. Vanwege deze verwachting in combinatie met de ondiepe aard van de verstorende werkzaamheden wordt hier geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Advies zone 3

In deze zone zijn sedimenten uit de stroomgordel van de rivier (bedding-, oever- en crevasseafzettingen) aangetroffen, waarop resten van bewoning uit de IJzer en/of Romeinse tijd aanwezig kunnen zijn. Direct ten noorden en zuiden van deze zone zijn in het verleden ook al archeologische vindplaatsen uit deze perioden aangetroffen. Dit maakt dat voor deze zone, in de laagafzettingen van de Oude Rijn een hoge archeologische verwachting geldt voor vindplaatsen uit de IJzertijd en Romeinse tijd. Op de locaties waar in deze zone de bovenkant van de sedimenten van de stroomgordel van de Oude Rijn verstoord gaan worden door de graafwerkzaamheden zal vervolgonderzoek moeten uitwijzen of zich hier daadwerkelijk archeologische resten bevinden. Archeologische vindplaatsen zullen zeer waarschijnlijk niet door middel van een karterend booronderzoek worden aangetroffen, maar dienen bij voorkeur door middel van gravend onderzoek te worden opgespoord. Gezien de beperkte locaties waarop deze afzettingen worden aangesneden is het advies om dit doormiddel van een archeologische begeleiding te doen, alleen op die locaties waar deze sedimenten worden aangesneden.

Conclusie

De archeologische begeleiding vindt plaats tijdens de uitvoering en wordt als voorwaarde aan de omgevingsvergunning (voor het bouwen van bijv. de brug).

Daarmee is geborgd dat archeologische begeleiding ook plaatsvindt. Voor deze ruimtelijke onderbouwing is de haalbaarheid voor wat betreft archeologie aangetoond.

4.3.4 Cultuurhistorie

Op 1 januari 2012 is het Rijksbeleid Modernisering Monumentenzorg ("Momo") in werking getreden. Onderdeel van dit beleid vormt de aanpassing van diverse wet- en regelgeving, zoals het Bro, Besluit omgevingsrecht (Bor) en het Besluit archeologische monumentenzorg (Bamz). De nieuwe wet- en regelgeving is ook ingegaan per 1 januari 2012. Eén van de aspecten is dat met het aspect cultuurhistorie verplicht rekening gehouden moet worden in bestemmingsplannen (lees: besluit art. 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo als in onderhavig geval).

Het plangebied is thans onbebouwd. De cultuurhistorische waarden uiten zich in het slotenpatroon en de beplanting langs de Ruige Kade. De slootjes zijn een typisch gevolg van de opstreckende, langgerekte veenweideverkaveling, haaks op de oeverwal zoals die in dit deel van het land meer komt. De karakteristieke bomen worden zo veel mogelijk behouden, deels worden er enkele wilgen/ geriefbosjes (houtwal) bijgeplant. Zodoende wordt geconcludeerd dat voldoende rekening wordt gehouden met cultuurhistorie.

5 Economische uitvoerbaarheid en handhaving

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Bij het opstellen van een bestemmingsplan (lees: besluit 2.12, lid 1 onder a sub 3 Wabo, welke in dit geval voor ligt) dient de financiële haalbaarheid van het plan aangetoond te worden.

Op grond van artikel 6.12, lid 1, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) moet voor een bestemmingsplan een exploitatieplan worden vastgesteld indien er sprake is van een 'bouwplan'. Artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschrijft wat een 'bouwplan' is.

De raad kan bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan, besluiten geen exploitatieplan vast te stellen, wanneer:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is (art. 6.12 Wro);
- er geen kosten te verhalen zijn (art 6.2.1a Bro).

De 'grex-wet' is erop gericht dat de overheid kosten kan verhalen die gemaakt worden naar aanleiding van een bouwplan. De kosten voor aanleg van het fietspad (investering) zijn reeds opgenomen in de gemeentelijke begroting en de kosten van het jaarlijks onderhoud zijn tevens opgenomen.

De financieel-economische uitvoerbaarheid van dit plan is zodoende aangetoond.

6 Procedure

6.1 Vooroverleg

Het plan is voor vooroverleg verzonden aan de overlegpartners van de gemeente. Er zijn reacties ingediend door de provincie Zuid-Holland, ProRail, Gasunie en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Provincie Zuid-Holland

De provincie vindt het plan voor het fietspad een aanvaardbaar plan. Wel vraagt de provincie zich af of er geen sprake is van strijd met het geregelde in de Provinciale Verordening Ruimte ten aanzien van molenbiotopen. Voorts vindt de provincie - samengevat- dat uitbreider ingegaan zou moeten worden op het gegeven dat het plangebied in weidevogelgebied ligt en dat het plan, door de te realiseren natuur, de functie van het gebied weidevogelgebied niet aantast. Tot slot wordt verwezen naar een verouderde natuurtoets.

Beantwoording gemeente: de aanleg van hoogopgaande beplanting (hakhoutesbosjes) langs de Ruige Kade maakt niet langer onderdeel uit van het plan. Het gebied kenmerkt zich juist door openheid, zodat van nieuwe begeleidende beplanting bij nader inzien wordt afgezien. De aan te leggen brug overschrijdt de ingevolge de molenbiotoop toegestane maximaal hoogte van bouwwerken niet; ook wordt de vrije windvang van de molen niet onevenredig aangetast door de brug. Er zal op enkele plaatsen in de ruimtelijke onderbouwing benadrukt worden dat het plan is gelegen in weidevogelgebied maar dat het de wezenlijke kenmerken niet aantast; sterker nog door de te realiseren natuur neemt de functionaliteit van het gebied voor weidevogels toe. De recente natuurtoets was nog niet beschikbaar ten tijde van het vooroverleg, maar thans wel; daar wordt dus nu naar verwezen.

ProRail

ProRail heeft geen opmerkingen, maar werkt wel op dat gelet op de ligging van het fietspad boven een ondergrondse spoorverbinding, er voor de werkzaamheden vergunning nodig is o.b.b. artikel 19 Spoorwegwet.

Beantwoording gemeente

Een vergunning als voornoemd zal door de gemeente worden aangevraagd.

Gasunie

Gasunie wijst er op dat binnen het plangebied een gastransportleiding van Gasunie aanwezig is en dat contact opgenomen dient te worden met Gasunie aangaande consequenties van het fietspad en eventueel te treffen maatregelen.

Beantwoording gemeente

De ligging van de gastransportleiding wordt vermeld in de ruimtelijke onderbouwing; de gemeente heeft contact opgenomen met Gasunie betreffende de ontwikkeling van het fietspad. De beoogde ontgravingen geven geen conflict met de gasleiding. Het fietspad moet gewichtsneutraal worden uitgevoerd zodat er geen zettingen optreden. Hier voldoet het plan inmiddels aan; Gasunie is akkoord.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Het Hoogheemraadschap wil graag een verwijzing naar het beleid, de keur en de beleidsregels van Rijnland opgenomen zien. Voorst geeft men aan dat het fietspad leidt tot extra verharding waardoor regenwater minder infiltreert en sneller afstroomt naar oppervlaktewater hetgeen tot ongewenste peilstijging leidt. Er moet daarom gecompenseerd worden in de vorm van extra oppervlaktewater. Het plan voldoet daar aan. Het fietspad kruist de voorboezem met daarlangs gelegen waterkeringen van de polder Achthoven. Het hoogheemraadschap stelt daarom eisen aan de constructie van het fietspad zodat de stabiliteit van de waterkering niet in het geding komt. Aan zowel de brug als de op- en afritten worden door het Hoogheemraadschap eisen gesteld. Aan de brug worden ook eisen gesteld i.v.m. de doorvaarbaarheid van onderhoudsmaterieel. Ook aan de duiker ter plaatse van de oprit naar de bestaande brug over de Doeswetering worden eisen gesteld. Het plan zal al met al aanvaardbaar v.w.b. water, maar in de detailuitwerking dient nog met een aantal aspecten uitgewerkt te worden.

Beantwoording gemeente: de gemeente houdt rekening met voornoemde eisen en staat in overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland om te kunnen voldoen. In de ruimtelijke onderbouwing was reeds een beschrijving van beleid en keur opgenomen. Deze wordt aangevuld met door het Hoogheemraadschap meegestuurde informatie.

6.2 Zienswijzen

Het ontwerp besluit zal conform artikel 3.8 Wro jo. afd. 3.4 Awb gedurende 6 weken ter inzage worden gelegd. In deze paragraaf worden de zienswijzen samengevat weergegeven, van een beantwoording voorzien en wordt aangegeven of de zienswijzen aanleiding is om het plan aan te passen.

6.3 Beroep

Na terinzagelegging stelt het college het plan al dan niet gewijzigd vast. Na publicatie van het vaststellingsbesluit kan degene die tijdig zijn of haar zienswijze heeft kenbaar gemaakt beroep indienen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, gedurende de daarvoor bij wet bepaalde termijn.